

MUNKAVÉDELMI SZABÁLYZAT

**ÉSZAKI AGRÁRSZAKKÉPZÉSI CENTRUM
BAROSS LÁSZLÓ MEZŐGAZDASÁGI
TECHNIKUM, SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS
KOLLÉGIUM
4700 Mátészalka, Baross László utca 12-14.**

**Készítette:
Katona István, munkavédelmi szakmérnök
2022.**

Érvényes: Visszavonásig

I. Adatlap

A gazdálkodó szervezet neve:	Északi Agrárszakképzési Centrum Baross László Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium
A gazdálkodó szervezet székhelye:	4700 Mátészalka, Baross László utca 12-14.
A gazdálkodó szervezet telephelyei:	Ópályi Tangazdaság I. 4821 Ópályi, 073/1 hrsz. Ópályi Tangazdaság II. 4821 Ópályi, 073/3 hrsz. Ópályi Tangazdaság III. 4821 Ópályi, 074 hrsz.
A gazdálkodó szervezet tevékenysége:	Nappali rendszerű általános műveltséget megalapozó és szakképesítés megszerzésére felkészítő iskolai oktatás, illetve ifjúsági, esti és távoktató jellegű levelező felnőttoktatás.
A gazdálkodó szervezet felépítése:	1 fő igazgató 2 fő igazgató-helyettes 36 fő oktató 1 fő iskolatitkár 1 fő gazdasági csoportvezető 1 fő gondnok 1 fő pénztáros 1 fő rendszergazda 1 fő élelmezésvezető 1 fő szakács 2 fő konyhai kisegítő 2 fő karbantartó 2 fő gépkarbantartó, traktoros 5 fő takarító 1 fő takarító, konyhai kisegítő 2 fő udvaros 1 fő anyagbeszerző 2 fő portás
Dologozói létszám:	63 fő

**A gazdálkodó szervezet
veszélyességi osztálya:**

II/c.

Mátészalka, 2022. július 28.

A szabályzatot összeállította:

Katona István e.v.
4900 Fehérgyarmat, Tömöttvár u. 10.
Nyilv.sz.: 52878321
Adószám: 69226104-1-35
„KISADÓZÓ”

.....
Katona István
munkavédelmi szakmérnök
Sz-8/2014.

A szabályzat összeállításában közreműködött:

.....
Lévai Imre
főigazgató

.....
Vislóczki Zoltán
kancellár

.....
Kereszti Szilárd
igazgató

MEDICUS UNIVERSALIS BT.
Foglalkozás Egészségügyi Szolgáltató
4700 Mátészalka, Arany J. sor 17.
Cégjegyzékszám: 15-06-082274
Adószám: 256061002-15

.....
Foglalkozás-egészségügyi orvos

TARTALOMJEGYZÉK

I. Adatlap	2
II. Előszó	6
III. Jogi szabályozás	7
A Szabályzat célja.....	7
A Szabályzat hatálya.....	7
IV. Munkavédelmi ügyrend	8
A vezetők általános feladatai.....	8
Igazgató	8
Vezető beosztású dolgozók	10
Munkavédelmi képviselő	11
Munkavédelmi tevékenységet ellátó	12
V. A munkavállalók munkavédelmi kötelességei és jogai	14
A munkavállaló kötelességei.....	14
A munkavállaló jogai	15
VI. Az alkalmazás munkabiztonsági feltételei	16
Általános feltételek, előírások	16
Előzetes alkalmassági vizsgálatok	17
Időszakos alkalmassági vizsgálatok	18
Soron kívüli munkaköri, szakmai és személyi higiénés alkalmassági vizsgálat.....	18
Záró vizsgálat	19
Sérülékeny csoportba tartozó munkavállalók foglalkoztatása	19
VII. A munkavédelmi oktatás rendje	20
Általános előírások	20
Előzetes munkavédelmi oktatás	21
Ismétlődő munkavédelmi oktatás.....	21
Rendkívüli munkavédelmi oktatás	21
VIII. Egyéni védőeszközök, védőital, tisztálkodási eszközök, elsősegélynyújtás	22
Egyéni védőeszközök	22
Védőital juttatásának szabályai	23
Tisztálkodási eszközök, szerek juttatása	24
Elsősegélynyújtás	24
IX. Munkavégzésre vonatkozó rendelkezések	25
Általános munkavédelmi előírások	25
Anyagmozgatás tárolás	27
Gépek, elektromos berendezések	27
Kezelési utasítás	28
Nyílászárók, közlekedési utak.....	29
Veszélyes anyag.....	30
Létrák, munkaállás használatára vonatkozó előírások.....	30
Fokozottan veszélyes munkafolyamatok, munkaterületek	31
Veszélyes munkaeszközök.....	31
Képernyő előtti munkavégzés	32
Dohányzás, dohányzóhelyek.....	32
Idegen munkavégzés	33
Kockázatértékelés	33
Munkavédelmi érdekképviselő, egyeztetés	34
Belépéssel kapcsolatos tilalmak	34
Erő- és munkagépekre vonatkozó általános rendelkezések	34

Vendéglátóipari biztonsági szabályok.....	35
X. Munkavédelmi eljárások	39
Létesítésre vonatkozó előírások	39
Munkavédelmi üzembe helyezés, újraindítás	39
Időszakos biztonsági felülvizsgálat	40
Munkavédelmi ellenőrzés	41
Alkoholszondás ellenőrzés.....	41
XI. Munkabalesetek bejelentése, nyilvántartása, kivizsgálása	43
Munkabaleset	43
Munkabalesetek bejelentése, nyilvántartása, kivizsgálása.....	44
Kárigény	45
XII. Záró rendelkezés	47
MELLÉKLETEK.....	48

II. Előszó

Magyarország területén „Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.”

„Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.” A „jog érvényesülését Magyarország... a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével,... segíti elő.”

Munkavédelem: a szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá e törvény céljának megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, műszaki, intézményi előírások rendszere, valamint mindezek végrehajtása.

Célja: a munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek szabályozása, a szervezeten munkát végzők egészségének, munkavégző képességének megóvása, a munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzése

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása – a munkavállalók ez irányú felelősségével összhangban – a munkáltató kötelessége.

A munkáltató az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés követelményei megvalósításának módját az érvényben lévő jogszabályok, rendeletek és szabványok figyelembevételével a munkavédelmi szabályzatban határozza meg.

A munkavállalóknak és munkáltatóknak a Munkavédelmi Törvényben és a munkavédelemre vonatkozó szabályokban meghatározott jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése során együtt kell működniük.

III. Jogi szabályozás

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény és végrehajtására kiadott 5/1993. (XII.26.) MüM. rendelet alapján kiadom az alábbi munkavédelmi szabályzatot (továbbiakban: Szabályzat).

A Szabályzat célja

A Szabályzat célja, hogy az Északi Agrárszakképzési Centrum Baross László Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégiumra egységesen rögzítse az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeit, a vezetők és munkavállalók munkavédelmi jogait és kötelezettségeit, valamint a különböző jogszabályokban, szabályzatokban és szabványokban előírtak megfelelő alkalmazását és végrehajtását a munkavégzés során.

A szabályzat rendelkezéseit minden vezetőknek meg kell ismernie és gondoskodnia kell arról, hogy az irányítása alá tartozó dolgozók oktatások keretén belül megismerjék, elsajátítsák.

A szabályzatban foglaltakat minden dolgozó köteles betartani. Az előírások megszegése – a cselekmény vagy annak nyomán bekövetkezett esemény súlyától és jellegétől függően – fegyelmi, szabálysértési, illetőleg büntetőeljárást von maga után.

A Szabályzat hatálya

A Szabályzat személyi hatálya kiterjed az Északi Agrárszakképzési Centrum Baross László Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégiumhoz tartozó munkavállalókra, tanulóakra valamint más gazdálkodó szervezetekkel munkaviszonyban lévő, a társaság területén ideiglenesen munkát végző dolgozókra és a munkavégzés hatókörében tartózkodó látogatókra.

A Szabályzat területi hatálya kiterjed az Északi Agrárszakképzési Centrum Baross László Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégiumra (4700 Mátészalka, Baross László utca 12-14.) és az Tangazdaságokra (4821 Ópályi, 073/1 hrsz; 4821 Ópályi, 073/3 hrsz; 4821 Ópályi, 074hrs.)

A Szabályzat időbeni hatálya a kiadás napjától a visszavonásig terjed ki.

A tevékenység alapján az Északi Agrárszakképzési Centrum Baross László Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium az 5/1993. (XII.26.) MüM rendeletének 2. számú melléklete szerint

II/c. veszélyességi osztályba

tartozik.

IV. Munkavédelmi ügyrend

A munkavédelmi ügyrend a társaság vezetőinek, munkavállalóinak munkavédelmi feladatait határozza meg.

A vezetők általános feladatai

1. A munka megfelelő megszervezésével biztosítani, hogy a munkavállaló egészségét nem veszélyeztető és biztonságos módon és körülmények között végezze munkáját.
2. A munka biztonságos elvégzéséhez megfelelő szakképzettségű és számú munkavállalót biztosítani.
3. A munkavállalót csak olyan munkakörben foglalkoztathatja, melyhez rendelkezik megfelelő szakképzettséggel, a munkavégzéshez szükséges szakmai, munkavédelmi és egyéb ismeretekkel, gyakorlattal, jártassággal.
4. A munkavállalók részére a munka biztonságos elvégzéséhez szükséges utasításokat kellő időben megadni és tájékoztatást adni arról, hogy a munkabiztonsággal kapcsolatos feladatokat ki látja el.
5. A szükséges munkaeszközöket és egyéni védőeszközöket biztosítani.
6. A munkabaleset és foglalkozási megbetegedések esetén jelen szabályzat rendelkezései szerint eljárni.
7. A munkavédelmi előírásokat betartani és az irányított munkavállalókkal betarttatni.
8. Biztosítani a munkavállalók munkavédelmi érdekképviselőjét ellátó munkavédelmi képviselő részvételi lehetőségét valamennyi munkavédelmi eljárásnál.
9. A hatáskörükben kötelesek eljárni a munkavédelmi előírásokat megszegő munkavállalóval szemben.
10. A munkavédelemmel kapcsolatos iratokat kötelesek megőrizni, és folyamatosan naprakészen tartani.

Igazgató

1. Mint vezető az irányítása alá tartozó létesítményben felelős az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek tárgyi, személyi és szervezeti megteremtéséért.
2. A munkavédelmi feladatok meghatározására és végrehajtására munkavédelmi szabályzatot ad ki. Rendkívüli esetekben, külön utasításokkal szabályozza munkavédelmi tevékenységét.
3. Biztosítja a létesítményben a munkavédelmi feladatok ellátásához szükséges személyi és anyagi feltételeket.

4. Rendszeresen – de legalább évente – átfogóan ellenőrzi az irányítása alá tartozó terület munkavédelmi helyzetét, a hozott intézkedések végrehajtását.
5. A munkavédelmi előírások betartását rendszeresen ellenőrzi, hiányosság esetén intézkedik azok megszüntetésére.
6. Intézkedéseket hoz a munkavédelmi szemlén tapasztalt, szemlejegyzőkönyvben rögzített hiányosságok megszüntetésére.
7. Rendszeresen beszámoltatja a munkavédelmi képviselőt és munkavédelmi tevékenységet ellátót a munkavédelmi helyzetről.
8. Termelő eszközök, gépek, berendezések, új technológiai eljárások bevezetését illetően elvégezteti a munkavédelmi felülvizsgálatokat, és megadja a próba, vagy végleges üzembe helyezési engedélyt.
9. Gép, berendezés és technológia üzemelését üzembe helyezési jegyzőkönyvben rendeli el a vonatkozó előírásoknak megfelelően a munkavédelmi eljárásban részt vevők javaslata alapján.
10. Gondoskodik a gépek biztonságos használatához szükséges üzemeltetési dokumentációk meglétéről.
11. A Munkavédelmi Törvényben és vonatkozó szabályozásokban meghatározott feladatokat – saját felelősségének érintetlenül hagyása mellett írásos megbízás alapján – átruházhatja a területet irányító munkatársakra.
12. Intézkedik a foglalkozás egészségügyi rendszer kialakításáról, meghatározza a munkahelyi elsősegélynyújtás tárgyi, személyi feltételeit.
13. Közreműködik a munkabalesetek kivizsgálásában, gondoskodik a helyszín biztosításáról, a baleset bejelentéséről, nyilvántartásáról.
14. Gondoskodik arról, hogy csak olyan munkaeszköz, technológia alapanyag kerüljön használatba, illetve bevezetésre, amely megfelel az egészséget nem veszélyeztető, és biztonságos munkavégzés feltételeinek.
15. A tevékenység területén csak olyan munkaeszköz, gép, berendezés és egyéni védőeszköz beszerzését illetve üzembe helyezését engedélyezi, amely eszköz rendelkezik megfelelőségi tanúsítvánnyal, az egyéni védőeszköz pedig minősítő bizonyítvánnyal.
16. Gondoskodik az új dolgozók előzetes, a régi dolgozók időszakos orvosi vizsgálatának elvégzéséről.
17. Szervezi a munkavállalók munkavédelmi oktatását és gondoskodik az oktatások megtartásának dokumentálásáról.
18. Intézkedik a tisztálkodási szerek és védőital biztosításáról.

19. A munkaterületeken alkalomszerűen alkoholszondás ellenőrzést tart, szükség esetén intézkedik a dolgozó munkából való kiállításáról, ill. a vérvétel elvégzéséről.
20. A biztonságos műszaki állapot megőrzése érdekében a berendezések időszakos felülvizsgálatáról gondoskodik.
21. Gondoskodik a munkavédelmi kockázatértékelés elkészítéséről a tevékenység megkezdése előtt, azt követően indokolt esetben, de legalább 3 évente. A kockázatértékelésben feltárt hiányosságok kijavításáról intézkedik.
22. Ha valamely munkahely, egyéni védőeszköz, technológia, gép, berendezés rendeltetésszerű használata során közvetlenül veszélyeztetné a munkavállaló biztonságát és egészségét, vagy ezzel kapcsolatban munkabaleset következett be, akkor annak felülvizsgálatát kezdeményezi, és részt vesz a vizsgálaton.

Vezető beosztású dolgozók

1. Megbízás alapján ellátja az átruházott, illetve helyettesítésből adódó munkavédelmi feladatokat.
2. Önállóan irányítja a területe közvetlen munkavédelmi tevékenységét.
3. Rendszeresen beszámol területe munkavédelmi helyzetéről.
4. Folyamatosan együttműködik a munkavédelmi feladatokkal megbízott munkabiztonsági szakemberrel.
5. Gondoskodik a Munkavédelmi Törvény, valamint a Szabályzat munkaterületére vonatkozó előírásainak betartásáról, illetve betartatásáról.
6. A munkavédelmi előírások betartását rendszeresen ellenőrzi, hiányosság esetén intézkedik azok megszüntetésére.
7. Intézkedéseket hoz a munkavédelmi szemlén tapasztalt, szemlejegyzőkönyvben rögzített hiányosságok megszüntetésére.
8. Naponta ellenőrzi a berendezéseket, hogy kielégítik-e a biztonságos és egészséges munkavégzés feltételeit.
9. Ellenőrzi a gépek, berendezések rendeltetésszerű használatát.
10. Gondoskodik a gépek, berendezések biztonságos használatához szükséges üzemeltetési dokumentációk meglétéről.
11. Gondoskodik a berendezések és technológiák kezelési utasításának elkészítéséről.
12. Gondoskodik az egyéni védőeszközök beszerezéséről, a dolgozók részére történő kiadásáról, ellenőrzi a dolgozók részére előírt és kiadott egyéni védőeszközök használatát.

13. Védőeszköz, védőfelszerelés hiánya illetve közvetlen életveszély esetén köteles a munkát azonnal leállítani.
14. A tevékenység területén csak olyan munkaeszköz, gép, berendezés és egyéni védőeszköz beszerzését illetve használatát engedélyezi, amely eszköz rendelkezik megfelelőségi tanúsítvánnyal, az egyéni védőeszköz pedig minősítő bizonyítvánnyal.
15. Ha valamely munkahely, egyéni védőeszköz, berendezés rendeltetésszerű használat során közvetlenül veszélyeztetné a munkavállalók vendégek biztonságát és egészségét, vagy ezzel kapcsolatban munkabaleset következett be, akkor annak felülvizsgálatát kezdeményezi, és részt vesz a vizsgálaton.
16. A feltárt és tudomására jutott rendellenességet kivizsgálja és megteszi a szükséges intézkedéseket.
17. Közreműködik a munkabalesetek kivizsgálásában, gondoskodik a helyszín biztosításáról, a baleset bejelentéséről.
18. Figyelemmel kíséri az irányítása alá tartozó területen, a használatos eszközök, berendezések karbantartására vonatkozó munkavédelmi követelményeket és gondoskodik arról, hogy a karbantartások időben elvégzésre kerüljenek.
19. Gondoskodik arról, hogy a veszélyes anyag felhasználása előtt a munkavállaló megismerje a biztonsági adatlap tartalmát és biztosítja az adatlap által előírt védőeszközt.
20. Naponta ellenőrzi a hozzá beosztott munkavállalókat, hogy biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban jelentkeztek-e munkára.
21. Új technológia bevezetése előtt kellően ismerteti a munkavállalókkal az új technológia bevezetésének egészségre és biztonságos munkavégzésre gyakorolt hatásait.
22. Ellát minden olyan egyéb munkavédelmi feladatot, amely munkaköréből adódóan munkaköri feladatát képezi, illetve annak ellátására megbízást kap.

Munkavédelmi képviselő

1. Ellenőrzi a Munkavédelmi Törvény, valamint a Szabályzat vonatkozó előírásainak betartását, illetve betartatását.
2. Az ellenőrzés tapasztalatairól beszámol az igazgatónak.
3. Közreműködik a Szabályzat elkészítésében.
4. A vonatkozó rendelkezések és szabályok változásait figyelemmel kíséri, és ezekre felhívja a vezető beosztású munkavállalók figyelmét.
5. Közreműködik a munkabalesetek kivizsgálásában, a munkabaleseti jegyzőkönyvek elkészítésében.

6. Gondoskodik az új dolgozók előzetes, a régi dolgozók időszakos orvosi vizsgálatának elvégzéséről, dokumentálásáról.
7. Szervezi a munkavállalók munkavédelmi oktatását és gondoskodik az oktatások megtartásának dokumentálásáról.
8. Gondoskodik az elsősegélynyújtó felszerelések beszerzésével, cseréjével, az elsősegélynyújtás megszervezésével, az elsősegélynyújtók képzésével, továbbképzésével kapcsolatos feladatok ellátásáról.
9. Ellát minden olyan egyéb munkavédelmi feladatot, amely munkaköréből adódóan munkaköri feladatát képezi, illetve annak ellátására megbízást kap.

Munkavédelmi tevékenységet ellátó

1. Gondoskodik a Szabályzat, a kockázatértékelés, a kémiai kockázatbecslés, és az egyéni védőeszköz jutatási rend naprakészen tartásáról, a dokumentumok szükséges felülvizsgálatának elvégzéséről.
2. Előzetes egyeztetés alapján jogosult a társaság területén ellenőrzést tartani.
3. Az ellenőrzések során feltárt hiányosságok alapján javaslatot tesz a terület munkavédelmi helyzetének javítására, a munkavállaló egészségét, testi épségét közvetlenül fenyegető veszély esetén a munka felfüggesztésére.
4. Ellátja a Munkavédelmi Törvény által munkabiztonsági szaktevékenységnek minősített feladatokat.
5. A munkavédelmi oktatásokhoz tematikát készít, előzetes egyeztetés alapján megtartja az évente ismétlődő, elméleti munkavédelmi oktatást.
6. Közreműködik a munkabalesetek kivizsgálásában, a baleseti jegyzőkönyvek elkészítésében és a balesettel kapcsolatos adminisztratív feladatok elvégzésében.
7. Nyomon követi a veszélyes munkaeszközök ellenőrzésével, felülvizsgálatával és dokumentálásával kapcsolatos feladatokat.
8. Közreműködik a veszélyes munkaeszközök üzembe helyezésében.
9. Nyomon követi a nem veszélyes munkaeszközök ellenőrzésével, felülvizsgálatával és dokumentálásával kapcsolatos feladatokat.
10. Nyomon követi az elektromos kézi szerszámok, hordozható biztonsági transzformátorok szerelői ellenőrzésének meglétét, érvényességét.
11. Nyomon követi az időszakos alkoholszondás ellenőrzés teljesülését.
12. Nyomon követi a dohányzással kapcsolatos feltételek teljesülését.
13. Nyomon követi a veszélyes anyagokkal kapcsolatos kötelezettségek teljesítését.

14. Nyomon követi az elsősegélynyújtással kapcsolatos kötelezettségek teljesítését.
15. Figyelemmel kíséri a munkavédelmi szabályozás változásait, a szükséges intézkedésekre javaslatot tesz.
16. Részt vesz az éves vezetői szemléken és ellenőrzi a hozott határozatok végrehajtását.
17. Figyelemmel kíséri a munkavédelemmel kapcsolatos ellenőrzések, felülvizsgálatok, mérések elvégzését.

V. A munkavállalók munkavédelmi kötelességei és jogai

A munkavállaló kötelességei

1. Munkavégzésre alkalmas állapotban a munkahelyén, illetve a munkáltatója által előírt helyen megjelenni.
2. Munkáját fegyelmezetten, a tőle elvárható szakértelemmel, gondossággal és a munkavédelmi előírások betartásával végezni. A munkahelyén csak azt a munkát végezheti mellyel vezetője megbízta és rendelkezik megfelelő szakképzettséggel, a szükséges szakmai, munkavédelmi és egyéb ismeretekkel, gyakorlattal, jártassággal.
3. A munkaeszközt a tőle elvárható módon ellenőrizni és rendeltetésszerűen a munkáltató utasítása, illetve a kezelési utasítás, vagy üzemeltetési dokumentációban meghatározottak szerint használni, valamint az előírt karbantartást elvégezni.
4. Az egyéni védőeszközt rendeltetésének megfelelően használni, karbantartásáról és tisztításáról a tőle elvárható módon gondoskodni.
5. A munkavégzés során a munka jellegének megfelelő, az egészséget és testi épséget nem veszélyeztető ruházatot, lábbelit viselni.
6. A munkaterületén fegyelmet, rendet és tisztaságot tartani.
7. A munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges munkavédelmi és egyéb ismereteket elsajátítani és azokat a munkavégzés során alkalmazni.
8. Munkatársaival, vezetőivel a munkabiztonság megvalósításában együttműködni és olyan magatartást tanúsítani, hogy más személy testi épségét ne veszélyeztesse.
9. A részére előírt orvosi vizsgálaton részt venni.
10. A veszélyt jelentő rendellenességet, üzemzavart a tőle elvárható módon megszüntetni, vagy erre intézkedést kérni munkahelyi felettesétől.
11. Balesetét, sérülését, vagy rosszulletét azonnal jelenteni a munkáját irányító felettesének.
12. Más személy balesetét, sérülését, vagy rosszulletét azonnal jelenteni az érintett személy vezetőjének.
13. A munkavállaló önkényesen nem kapcsolhatja ki, nem távolíthatja el, nem alakíthatja át a biztonsági berendezéseket.
14. A munkavállaló köteles együttműködni a munkáltatóval az egészséges és biztonságos munkakörnyezet kialakításában, illetve a veszélyt megszüntető intézkedések végrehajtásában.

A munkavállaló jogai

1. Jogosult megkövetelni:
  - az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek megteremtését.
  - a veszélyes tevékenységre előírt védőintézkedések megvalósítását.
  - a szükséges ismeretek rendelkezésre bocsátását, betanuláshoz szükséges feltételek biztosítását.
  - a szükséges felszerelések, munka- és védőeszközök, védőital, tisztálkodó szerek, tisztálkodási lehetőség biztosítását.
  - a tájékoztatást az egészségére különösen veszélyes anyaggal, technológiával való munkavégzésről, és a veszély elhárításának módjáról.

2. Jogosult megtagadni a munkát, ha:
  - a munkavégzés életét, egészségét, testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné.
  - a munkáltató utasításának teljesítésével másokat közvetlenül és súlyosan veszélyeztetne.
  - a szükséges védőberendezés nincs biztosítva vagy működésképtelen.
  - a szükséges védőfelszerelés nincs biztosítva.

3. A munkavállaló jogosult a munkavédelmi követelmények megvalósítása érdekében fellépni, a valós vagy vélt munkavédelmi mulasztást az ügyvezetőnek, vagy illetékes hatóságnak jóhiszeműen bejelenteni. Ezért a munkavállalót az Munkavédelmi Törvény szerint hátrány nem érheti.

4. A munkavállaló jogosult – az Munka Törvénykönyv XIII. fejezete értelmében – a munkabaleset vagy egyéb a munka viszonyával összefüggésben keletkezett kárának megtérítését igényelni.

VI. Az alkalmazás munkabiztonsági feltételei

Általános feltételek, előírások

1. A munkavállaló csak olyan munkával bízható meg, amelynek ellátásra egészségileg alkalmas, rendelkezik az egészséget nem veszélyeztető, és biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretekkel, készséggel, jártassággal.
2. A munkavállalók részére biztosítani kell a betanulási időt, gyakorlási lehetőséget és szakmai felügyeletet.
3. A munka egészséges és biztonságos elvégzéséhez megfelelő szakképzettségű és számú munkavállalót kell biztosítani.
4. Ha a munka a munkavállaló testi épségére, egészségére veszéllyel járhat, akkor az idevonatkozó rendeletekben előírt szakképesítéssel, képzettséggel, illetőleg gyakorlattal rendelkező személy alkalmazható.
5. A munkavállaló csak akkor alkalmazható, ha:
  - a munka ellátásához megfelelő élettani adottságokkal rendelkezik,
  - foglalkoztatása az egészségét, testi épségét, illetőleg a fiatalokú egészséges fejlődését károsan nem befolyásolja,
  - foglalkoztatása az utódaira veszélyt nem jelent,
  - mások egészségét és testi épségét nem veszélyezteti, és a munkára a jogszabályban meghatározottak szerint alkalmas.
6. Az 1993. évi XCIII. törvényben előírt foglalkozás-egészségügyi ellátást szerződéses jogviszony keretében foglalkozás-egészségügyi orvossal kell biztosítani.
7. Az előzetes és időszakos orvosi, illetve pályaalkalmassági vizsgálatokat a módosított 33/1998. (VI. 24.) NM. rendelet szerint köteles végezni a munkáltató.
8. A munkaköri alkalmasság vizsgálatát a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást nyújtó orvos végzi.
9. Az előzetes és időszakos orvosi vizsgálatoknál a „Beutalás munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra” elnevezésű nyomtatványon a munkavállalót érő kockázati tényezőket (mechanikai, veszélyes anyaggal végzett tevékenység, stb.) részletesen ki kell tölteni annak érdekében, hogy a foglalkozás-egészségügyi orvos a szükséges vizsgálatok körét meg tudja határozni.
10. Az alkalmassági véleményt csak a vizsgált személy hozzájárulásával közölheti másokkal.
11. Azt, hogy a dolgozó a különböző orvosi vizsgálaton megjelent, a munkahelyi vezető köteles ellenőrizni.
12. Az a dolgozó, aki a munkaköri alkalmassági vizsgálaton „nem alkalmas” minősítést kapott jogosult ismételt orvosi vizsgálaton részt venni. Amennyiben az ismételt orvosi vizsgálat eredménye sem megfelelő:

- új dolgozó esetén a munkavállalót foglalkoztatni nem szabad,
- időszakos orvosi vizsgálat esetén pedig, a dolgozót – amennyiben arra lehetőség van – egészségi állapotának megfelelő munkakörben kell foglalkoztatni.

Előzetes alkalmassági vizsgálatok

1. Előzetes munkaköri alkalmassági vizsgálatot kell végezni a 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 4. § szerint:
  - a munkáltató által foglalkoztatni kívánt személynél a munkavégzés megkezdését megelőzően;
  - a munkáltató által foglalkoztatott személynél a munkakör, munkahely, munkakörülmények megváltoztatása előtt, ha
    - fizikai munkát végez,
    - fiatalkorú,
    - nem fizikai munkakörben foglalkoztatott munkavállaló az új munkakörben vagy munkahelyen a korábbinál nagyobb vagy eltérő megterhelésnek lesz kitéve,
  - kéthetes időtartamot meghaladó külföldi munkavégzés esetén a kiutazás előtt minden munkavállalónál, ha
    - közepesen nehéz vagy nehéz fizikai megterheléssel járó munkát végez,
    - a külföldi munkavégzés és a munkakörnyezete a hazainál nagyobb megterhelést ró a munkavállalóra,
    - a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás nyújtója a munkavállaló egészségügyi állapotára tekintettel szükségesnek tartja,
  - kirendelés esetén, az új munkahely foglalkozás-egészségügyi orvosának.
2. Előzetes szakmai és személyi higiénés (járványügyi) alkalmassági vizsgálatot kell végezni a munkát végző személynél a tevékenység gyakorlásának megkezdése előtt a 33/1998. (VI. 24.) NM. rendelet 4. § 3-8 pontok szerint.
3. A munkavállalót „beutalás munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra” nyomtatvánnyal kell küldeni az előzetes alkalmassági vizsgálatra. A nyomtatványt a munkakör sajátosságainak megfelelően kell kitölteni a felmerülő kockázati tényezők megadásával, illetve bejelölésével.
4. A munkavállaló alkalmassági vizsgálatát igazoló nyomtatványt meg kell őrizni, és azt az illetékes ellenőrző szervnek ellenőrzés során fel kell mutatni.
5. Ha a munkavállaló az orvos véleményével nem ért egyet, akkor 15 napon belül kérheti a munkaköri alkalmasság II. fokon történő elbírálását.
6. Az ügyvezető gondoskodik arról, hogy csak az előzetes orvosi vizsgálaton alkalmasnak minősített munkavállaló kerüljön alkalmazásra, és csak abban a munkakörbe alkalmazzák, amelyre az orvosi vizsgálat alkalmasnak találta.

Időszakos alkalmassági vizsgálatok

1. A szervezett munkavégzés keretében foglalkoztatottak időszakos alkalmassági vizsgálaton vesznek részt a munkaköri alkalmasság újbóli véleményezés céljából. (33/1998. (VI. 24.) NM. rendelet 6. § szerint)
2. A szabályzat mellékletében meghatározott munkakörökben az ott megjelölt gyakorisággal a munkavállalókat időszakos alkalmassági vizsgálatra kell rendelni.
3. A munkavállalót „beutalás munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra” nyomtatvánnyal kell küldeni az időszakos alkalmassági vizsgálatra. A nyomtatványt a munkakör sajátosságainak megfelelően kell kitölteni a felmerülő kockázati tényezők megadásával, illetve bejelölésével.
4. Az időszakos alkalmassági vizsgálatot végző foglalkozás-egészségügyi orvos a munkavállalót a vizsgálat eredményétől függően újabb időszakos alkalmassági vizsgálatra rendelheti.
5. Ha valamely dolgozó önhibájából nem vesz részt az előírt időszakos orvosi vizsgálaton, felszólítás után sem, akkor a további munkavégzéstől el kell tiltani addig amíg részt nem vesz a vizsgálaton.
6. A munkavállalót kérelmére a munkáltató köteles soron kívül alkalmassági vizsgálatra küldeni.

Soron kívüli munkaköri, szakmai és személyi higiénés alkalmassági vizsgálat

1. Soron kívüli munkaköri vagy szakmai alkalmassági vizsgálatot kell végezni a 33/1998. (VI. 24.) NM. rendelet 7. § szerint:
  - ha a munkavállaló egészségi állapotában olyan változás következett be, amely feltehetően alkalmatlanná teszi az adott munkakör egészségét nem veszélyeztető és biztonságos ellátására, a szakma elsajátítására, illetve gyakorlására,
  - ha az „Egészségügyi Nyilatkozat”-on (33/1998. (VI. 24.) NM. rendelet 2. számú melléklet) nyilatkozat tételére kötelezett munkavállaló az ott felsorolt tüneteket észleli magán:(sárgaság, hasmenés, hányás, láz, torokgyulladás, bőrkiütés, egyéb bőrelváltozás, váladékozó szembetegség, fül és orrfolyás)
  - heveny foglalkozási megbetegedés, fokozott expozíció, eszméletvesztéssel járó vagy ismétlődő munkabaleset előfordulását követően,
  - az előző pont szerinti heveny foglalkozási megbetegedésén kívül a munkavállaló olyan rosszulléte, betegség esetén, amely feltehetően munkahelyi okokra vezethető vissza, illetve 30 napos keresőképtelenséget követően,
  - ha a munkavállaló előre nem várt eredmény során expozíciót szenved,
  - ha a munkavállaló munkavégzése – nem egészségi ok miatt – 6 hónapot meghaladóan szünetel.
2. Soron kívüli személyi higiénés alkalmassági vizsgálatot kell végezni, ha a munkavállaló 33/1998. (VI. 24.) NM. rendelet 2. számú mellékletben felsorolt tünetek bármelyikét észleli magán vagy a vele egy háztartásban élő személyen.
3. Soron kívüli alkalmassági vizsgálatot kezdeményezhet:
  - a foglalkozás-egészségügyi orvos,

- a házi orvos, illetve a kezelő orvos minden olyan heveny vagy idült betegség után, amely a munkavállaló, illetve munkát végző személy munkaalkalmasságát befolyásolhatja,
- az munkavédelmi felügyelőség felügyelője,
- a munkáltató,
- a munkaügyi központ,
- a munkavállaló, a munkát végző személy.

Záró vizsgálat

1. A külön jogszabályban szereplő emberi rákkeltő hatású anyagok tízéves, benzol, illetve ionizáló sugárzás négyéves expozícióját követően a tevékenység, illetve a munkaviszony megszűnésekor.
2. Idült foglalkozási betegség veszélyével járó munkavégzés, munkakörnyezet megszűnésekor, továbbá ha a foglalkoztatott a kordedvezményre jogosító munkakörben legalább négy évet dolgozott.
3. Külföldi munkavégzés esetén a munkavállaló végleges hazatérését követően.

Sérülékeny csoportba tartozó munkavállalók foglalkoztatása

1. Sérülékeny csoport az a munkavállalói kategória, amelybe tartozó munkavállalókat testi, lelki adottságaik, állapotuk következtében a munkavégzéssel összefüggő kockázatok fokozottan fenyegetnek, illetve akik maguk is fokozott kockázatot jelenthetnek munkavégzésük során.
2. Sérülékeny csoportba tartoznak:
  - fiatalkorúak,
  - terhes nők, nemrégén szült, anyatejet adó nők és szoptató anyák,
  - idősödők
3. A terhes nők, fiatalkorúak és idősödő munkavállalók foglalkoztatása a 33/1998. (VI. 24.) NM. rendelet 10/A; 10/B §-ok és a 8; 9; 9/A számú mellékletekben foglaltak szerint.

VII. A munkavédelmi oktatás rendje

Általános előírások

1. A munkavédelmi oktatás célja, hogy a munkavállaló és a tanuló elsajátítsa, bővítse és korszerűsítse a munkaköréhez szükséges munkavédelmi ismereteket.
2. A munkáltató felelős azért, hogy minden munkavállaló és tanuló az általa értett nyelven ismerhesse meg a szükséges ismereteket és a vonatkozó szabályokat.
3. Munkavédelmi oktatás keretében gondoskodni kell arról, hogy a munkavállaló:
  - munkába álláskor,
  - munkakör vagy munkahely megváltozásakor,
  - az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek változásakor,
  - munkaeszköz átalakításakor vagy új munkaeszköz üzembe helyezésekor,
  - új technológia bevezetésekorelsajátítsa és foglalkoztatás teljes tartama alatt rendelkezzen az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzéshez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel, valamint megismerje a szükséges szabályokat, utasításokat és információkat,
4. Az ismeretek megszerzéséig a munkavállalót önállóan nem szabad foglalkoztatni.
5. A munkavédelmi oktatás tényét hitelt érdemlő módon naprakészen munkavédelmi oktatási naplóban vagy oktatási dokumentációban kell nyilvántartani.
6. Az oktatás nyilvántartásának a következőt kell tartalmaznia:
  - az oktatás időpontját és időtartamát, (év, hó, nap)
  - az oktatás tárgyát szövegesen vagy hivatkozva rendelet, szabvány, biztonsági szabályzatra, oktatási tematikára,
  - az oktatás jellegét (előzetes, időszakos, rendkívüli, elméleti, gyakorlati),
  - az oktatást végző nevét, munkakörét, aláírását,
  - a munkavállaló nevét és saját kezű aláírását,
  - a beszámoltatás formáját.
7. A munkavédelmi oktatás fajtái:
  - előzetes
  - ismétlődő
  - rendkívüli
8. Az oktatásokat munkaidőben kell tartani és az oktatási időre átlagkereset jár.
9. A munkavédelmi oktatáson minden dolgozó köteles részt venni. Azt a dolgozót, aki saját hibájából nem vesz részt, a munkavégzéstől el kell tiltani.
10. A létesítmény területén munkát végző más munkáltató munkavállalóinak munkavédelmi oktatásáról a munkavégzésre megkötött szerződésben kell rendelkezni.

Előzetes munkavédelmi oktatás

1. Az előzetes munkavédelmi oktatást a munkába állás előtt kell a munkavállaló részére megtartani.
2. A tanulók előzetes munkavédelmi oktatását a tanév elején kell megtartani.
3. Az új dolgozók elméleti és gyakorlati oktatását a közvetlen munkahelyi vezető köteles megtartani és dokumentálni.
4. Az előzetes munkavédelmi oktatás elméleti és gyakorlati oktatásból áll.
5. A gyakorlati oktatás keretében a dolgozót meg kell ismertetni munkakörnyezetével, esetleges veszélyforrásokkal, munkafogásokkal és át kell adni részére a szükséges védőeszközöket, felszereléseket.
6. Előzetes oktatásban kell részesíteni:
  - minden új belépő dolgozót,
  - munkakört, vagy munkahelyet változtatót,
  - aki hat hónapot meghaladó távollét után újból munkába lép,
  - akinek munkahelyén új technológiát vezettek be, vagy új munkaeszközöt alkalmaznak, amely munkavédelmi szempontból jelentős változással jár,
  - az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek változásakor

Ismétlődő munkavédelmi oktatás

1. Ismétlődő munkavédelmi oktatást évente egy alkalommal kell tartani.
2. Az ismétlődő oktatások megszervezése és dokumentálása a munkavédelmi megbízott, az elméleti oktatás megtartása a munkavédelmi tevékenységet ellátó, a gyakorlati oktatás a munkahelyi vezető feladata.
3. Betegség, vagy egyéb igazolt ok miatt távollévő dolgozó oktatását visszaérkezés után azonnal meg kell tartani, megtörténtét be kell vezetni a munkavédelmi oktatási naplóba.

Rendkívüli munkavédelmi oktatás

1. Rendkívüli munkavédelmi oktatást kell tartani:
  - rendkívüli esemény,
  - súlyos munkahelyi baleset,
  - foglalkozási megbetegedés,
  - sérüléssel nem járó, de az életet, egészséget, testi épséget veszélyeztető esemény után.
2. A rendkívüli oktatást elrendelheti az ügyvezető igazgató, valamint a területileg illetékes munkavédelmi felügyelő.

VIII. Egyéni védőeszközök, védőital, tisztálkodási eszközök, elsősegélynyújtás

Egyéni védőeszközök

1. Egyéni védőeszköz: minden olyan eszköz, amelyet a munkavállaló azért visel vagy tart magánál, hogy a munkavégzésből, a munkafolyamatból, illetve a technológiából eredő kockázatokat, az egészséget nem veszélyeztető mértékűre csökkentse. Nem minősül védőeszköznek a közönséges munkaruha, amelyet nem a munkavállaló biztonságának és egészségének védelmére terveztek.
2. A munkáltató egyéni védőeszközzel köteles ellátni a munkavállalót, ha munkakörében, illetőleg a munkahelyén egészségét, testi épségét károsító hatás áll fenn, illetőleg léphet fel, vagy az egyéni védőfelszerelés biztosítását közegészségügyi érdek indokolja.
3. Az egyéni védőeszköz helyett pénzbeli megváltást nem adható!
4. Beszerezni csak minősített, szabványos és használati utasítással ellátott egyéni védőeszközt szabad.
5. Az egyéni védőeszköznek kihordási ideje nincs. Elhasználódását, meghibásodását, védelmi képességének elvesztését a munkavállaló köteles jelezni.
6. Az egyéni védőeszközt a munkáltató ingyenesen biztosítja, karbantartás, tisztítás, javítás, csere útján gondoskodik arról, hogy a védőeszköz használható, valamint megfelelő higiénés állapotú legyen.
7. A munkavállalót a védőeszköz helyes használatáról ki kell oktatni. Az oktatást és védőeszköz átvételét dokumentálni kell.
8. A munkavállaló köteles az előírt és rendelkezésére bocsátott egyéni védőfelszerelést:
  - rendeltetésének megfelelően használni,
  - minden használatba vétel előtt a megfelelőség szempontjából ellenőrizni,
  - szükség esetén a cserére vonatkozó igényét közvetlen vezetőjének azonnal bejelenteni,
  - az erőszakos rongálódástól megóvni,
  - a szükséges napi karbantartásáról, tisztításáról gondoskodni.
9. Az a munkavállaló, aki részére kiadott védőeszközöket, védőruhákat nem rendeltetészerűen használja, megrongálja, gondatlanul kezeli, az okozott kárt köteles megtéríteni.
10. A munkát az előírt védőeszköz nélkül végezni illetve végezni tilos.
11. A munkahelyi vezető napi ellenőrzése során köteles ellenőrizni a védőeszközök meglétét, megfelelőségét, rendeltetészerű használatát, karbantartását és tárolását.
12. Ha a munkavállaló az egyéni védőeszközt munkavégzés során nem viseli, a munkavégzéstől el kell tiltani. Az eltiltott időre munkabér nem illeti meg.

13. Az egyéni védőfelszerelést a munkahelyről kivinni nem lehet, kivétel, ha erre vezetője engedélyt ad.
14. A munkavállaló rendelkezésére bocsátott védőeszköz használatának elmulasztásából bekövetkezett munkabalesetért a felelősség a dolgozót terheli.

Védőital juttatásának szabályai

1. Védőitalt kell biztosítani a melegnek, illetve hidegnek minősülő munkahelyeken vagy munkakörökben foglalkoztatottak részére.
2. Melegnek minősül az a munkahely, vagy munkakör (pl.: konyha, mosoda, kazánház stb.) ahol a munkahelyi klíma zárttéri vagy szabadtéri munkahelyen a 24 °C KEH (korrigált effektív hőmérséklet) értéket meghaladja.
3. Normál munkakörülmények esetén ivóvíz, egyéb esetekben 0,1 % konyhasót tartalmazó ivóvíz, vagy szénsavas víz korlátlan fogyasztásának lehetőségét kell biztosítani azokon a munkahelyen, ahol a klímakörülményeket jellemző effektív (EH), illetőleg a korrigált effektív (KEH) hőmérséklet eléri, vagy meghaladja az alábbi értékeket:
  - könnyű fizikai munkánál 26 °C EH (KEH),
  - közepes nehéz fizikai munkánál 24 °C EH (KEH),
  - nehéz fizikai munkánál 22 °C EH (KEH).A vizet 15-20 °C-on kell tárolni.
4. Hidegnek minősülő munkahelyen melegítő italként személyenként és naponként 0,5 liter kellő forróságú teát kell kiszolgáltatni:
  - a szabadban dolgozóknak azokon a napokon, amikor a Meteorológiai Intézet jelentése szerint a várható napi középhőmérséklet a +4 °C-ot nem haladja meg.
  - az olyan zárt munkahelyen dolgozóknak, ahol a munkahelyi hőmérséklet a munka természete miatt – tartósan a 10 °C-ot – nem haladja meg.
5. A cukorbetegek részére cukrozatlan teát és megfelelő édesítőszerrel kell biztosítani. A teát kiosztásig 50 °C-on kell tárolni.
6. A melegítő- és védőitalt a munkavállalók a munkahelyükön kötelesek elfogyasztani.
7. A védőital és a melegítő tea készítése, tárolása és kiszolgálása során a közegészségügyi előírásokat maradéktalanul be kell tartani.
8. Ha a védőital elfogyasztásához szükséges ivóedények folyamatos összegyűjtését és háromfázisú mosogatását a munkáltató a helyi körülmények miatt nem képes megoldani minden dolgozó számára külön (jelzett) ivóedényt kell biztosítani. Ennek tisztítása, tisztántartása a dolgozó feladata.
9. A védőital készítéséhez ivóvíz minőségű vizet kell használni. A munkavállalók részére az alapanyagot és az elkészítés és fogyasztás feltételeit biztosítani kell.
10. A védőital pénzbeli megváltása tilos.

Tisztálkodási eszközök, szerek juttatása

1. A tisztálkodó szerek megrendelése, beszerzése és folyamatos biztosítása a munkahelyi vezető feladata.
2. Azokon a munkahelyeken, ahol a dolgozók bőrén lévő szennyeződés szappanos mosással nem távolítható el, biztosítani kell a szennyeződés eltávolítására alkalmas ipari kézmosószert, valamint a kézmosószerezrel történő tisztítás után a bőr ápolásához szükséges bőrápoló készítményt.
3. A tisztálkodási anyagokat és eszközöket havonta kell a dolgozóknak természetbeni juttatásként kiadni.
4. A kézmosás céljára munkahelyek közelében, étkezőkben, WC-k, fürdők előterében, kézmosókat kell biztosítani.
5. A kézmosókat el kell látni:
  - szappannal, vagy folyékony kézmosó szerrel,
  - kéztörlési eszközökkel: kézszáritó, törölköző, vagy papír kéztörlővel (ebben az esetben hulladékgyűjtőt is biztosítani kell).
6. Az illemhelyeket WC-papírral kell ellátni.

Elsősegélynyújtás

1. Minden munkahelyen a tevékenység és a munkafolyamatok veszélyességétől, illetve az ott foglalkoztatott munkavállalók számától függően elsősegélynyújtó felszerelést, és a munkavállalók közül kiképzett, elsősegélynyújtásra kijelölt személy jelenlétét kell biztosítani.
2. Az elsősegélynyújtó felszerelést, mentődobozt megfelelő mennyiségben, minőségben, jól látható, könnyen és gyorsan elérhető, segítségnyújtásra alkalmas helyen kell készenlétben tartani.
3. Az elsősegélynyújtó felszerelést a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatóval történt egyeztetés alapján kell biztosítani.
4. Az elsősegélynyújtó helyet ELSŐSEGÉLYNYÚJTÓ HELY felirattal kell jelölni, valamint az elsősegélynyújtók nevét, elérhetőségét jól látható módon fel kell tüntetni.
5. Az elsősegélynyújtó eszközök, felszerelések és mentődobozok tárolása, megőrzése, kezelése és mentőfelszerelés pótlásának kezdeményezése az elsősegélynyújtó feladata.
6. Az elsősegélynyújtás elsősorban az erre kiképzett dolgozó feladata, de szükség esetén mindenki köteles képességének megfelelően a sérültet ellátni.
7. Súlyosabb sérülés esetén azonnal értesíteni kell a mentőket, gondoskodni kell a megfelelő orvosi ellátásról.
8. Az elsősegélynyújtás főbb szabályait munkavédelmi oktatáson ismertetni kell.

IX. Munkavégzésre vonatkozó rendelkezések

Általános munkavédelmi előírások

1. Munkahely céljára szolgáló építmény legyen megfelelő szerkezetű és szilárdságú. Az építményben megfelelő határoló felületeket, belmagasságot, légtérfogatot, mozgásteret, közlekedési útvonalakat kell kialakítani.
2. A munkavállaló csak olyan munkával bízható meg, melynek ellátására egészségileg alkalmas, rendelkezik az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretekkel, készséggel és jártassággal.
3. Munkahelyén köteles a munkavállaló munkavégzésre alkalmas állapotban, pihenten, alkohol, kábítószer és a munka biztonságát károsan befolyásoló gyógyszer hatásától mentesen (azaz szellemi és fizikai képességeinek teljes birtokában) megjelenni.
4. Az ittas, bódult állapotban lévő dolgozót a munkavégzéstől el kell tiltani.
5. A munkavállaló munkahelyén csak a rábízott és engedélyezett feladatokat végezheti.
6. Ha valamely területen egyidejűleg két vagy több munkavállaló végez munkát, a biztonságos munkavégzés érdekében, az egyik munkavállalót meg kell bízni a munka irányításával, és ezt a többi munkavállaló tudomására kell hozni.
7. A munkavállaló munkahelyét csak a munkájához tartozó feladatok ellátásakor, munkaközi szünetekben, vészhelyzetben, engedéllyel és utasításra hagyhatja el.
8. A munka egészséges és biztonságos elvégzéséhez megfelelő szakképzettségű és számú munkavállalót kell biztosítani.
9. Ahol veszély fenyeget, egyedül nem szabad munkát végezni.
10. Minden munkavállaló a kezelési és technológiai utasításokban foglaltaknak megfelelően köteles a munkáját végezni.
11. Gyűrű, karóra, nyaklánc, karlánc, valamint lógó ruházat és haj viselése tilos, ahol az balesetet okozhat (forgó-mozgó alkatrészek, szállítás, rakodás stb.). Ilyen tevékenységeknél zárt testhez simuló begombolt ruházatban szabad munkát végezni.
12. Azokon a területeken, ahol hegyes, szűrő, vágó szerszámot (olló, kés stb.) használnak, köpeny, védő- és munkaruha zsebében, derékszíjban tartani nem szabad. Az eszközöket erre a célra kialakított tartóban kell tartani.
13. A munkahelyen a munka jellegének megfelelő ruházatot, lábbelit kell viselni. Minden olyan ruházat, lábbeli viselése tilos, amely a munkavégzés során baleseti veszélyt jelenthet a munkavégző számára (lógó ruha, papucs, magas sarkú cipő stb.).
14. Gondoskodni kell a munkahely és munka jellegének megfelelő rendről és tisztaságról, a keletkező szennyező anyagok, hulladék folyamatos eltávolításáról, a szennyvíz kezeléséről, elszállításáról.

15. Az olyan munkahelyeken, ahol be- vagy leesési veszély van, vagy a munkavállalót és a munkavégzés hatókörében tartózkodókat leeső, mozgó, forró tárgyak, stb veszélyeztetik, elkerítéssel vagy más alkalmas módon kell a védelemről gondoskodni.
16. Azokon a munkahelyeken, ahol a körülmények más dolgozóra vagy látogatóra veszélyesek, a munkaterületre, helyiségbe való belépést, illetve az ott tartózkodást meg kell tiltani. A tilalmat megfelelő táblával, jól láthatóan jelölni kell. A tilalmat előíró rendelkezések betartásáért a közvetlen vezető a felelős.
17. A munkaterületen tilos az egészséget és biztonságos munkavégzést veszélyeztető, akadályozó bármilyen magatartás.
18. Amennyiben az egészséges és biztonságos munkavégzéshez előírt egyéni védőeszköz nem biztosított, úgy a munkavállaló nem kötelezhető munkavégzésre.
19. A munkahelyek természetes és mesterséges megvilágítása elégítse ki a munkavégzés jellegének megfelelő világításra vonatkozó követelményét.
20. A munkahelyen gondoskodni kell az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges mozgásterről.
21. Minden munkahelyen a helyiség rendeltetésének és a vonatkozó szabványoknak megfelelő légállapotot kell biztosítani.
22. Az energia cső- és közműhálózatnak biztonságosan üzemeltethetőnek, kezelhetőnek, karbantarthatónak és azonosíthatónak kell lennie, ezek kezelő elemeinek funkcióját egyértelműen meg kell jelölni.
23. A villamos kapcsolókat és elosztódobozokat, a közművek záró és nyitó szerelvényeit eltorlaszolni nem szabad, azok mindig megközelíthetően, szabadon maradjanak.
24. A szabadtéri munkahelyen – a munkavégzés jellegének és a munkakörülmények megfelelő műszaki megoldásokkal, munkaszervezéssel, egyéni védelemmel, melegedési lehetőséggel, védőitallal – gondoskodni kell a munkavállalókról.
25. A munkafolyamatot, a technológiát, a munkaeszközt, az anyagot úgy kell megválasztani, hogy az sem a munkavállalók, sem a munkavégzés hatókörében tartózkodók egészségét és biztonságát ne veszélyeztesse.
26. Étkezni csak a kijelölt helyen szabad, ételt, italt a munkaterületen tartani nem szabad.
27. Rendkívüli helyzet, illetve veszély (üzemzavar) észlelése, esetén a munkát azonnal abba kell hagyni, és a vészhelyzetet jelenteni kell a közvetlen vezetőnek.
28. A munkavállalónak a tőle elvárható módon a vészhelyzetet meg kell szüntetni, vagy törekedni kell a csökkentésére.
29. Közvetlen balesetveszély esetén a munkát irányító vezetőnek a munkavégzést le kell állítani az ügyvezető igazgató egyidejű tájékoztatása mellett.

Anyagmozgatás tárolás

1. A tároló helyeket a tárolt anyagok fizikai, kémiai és biológiai tulajdonságainak, egymásra hatásának, továbbá a környezetből eredő hatásoknak, illetőleg az anyag emberi egészségre, környezetre gyakorolt hatásának figyelembevételével kell kialakítani.
2. Anyagot, terméket mozgatni csak az anyag, termék tulajdonságainak megfelelő, arra alkalmas eszközökkel, a kijelölt helyen és módon, a súly- és mérethatárok megtartásával szabad.
3. Az anyagokat, eszközöket és tárgyakat csak egyenletes felületű és az anyagalmaz tömegének megfelelő teherbírású, szilárd talajra vagy állványzatra, stb. szabad lerakni. Lejtős területen anyagot tárolni nem szabad.
4. Anyagmozgatás során gyűrű, karkötő viselése tilos.
5. Emelőgépet anyagmozgató berendezést csak a munkával megbízott előírt képesítéssel rendelkező, a kezeléssel megbízott személy kezelheti.
6. Az állványokat a statikai és dinamikai hatások következtében előálló bármilyen elmozdulás ellen biztosítani kell és csak a feltüntetett terhelhetőségi határig szabad terhelni.
7. Minden polcon, állványon fel kell tüntetni a polc maximális terhelhetőséget. Az állványok állapotát rendszeresen ellenőrizni kell.
8. A tárolt anyagok közötti szabad közlekedést a mindenkori előírásoknak megfelelően biztosítani kell.
9. Tároló helyeken olyan világítást kell alkalmazni, amely a biztonságos közlekedést és munkavégzést lehetővé teszi.

Gépek, elektromos berendezések

1. Gépet, berendezést csak a működést ismerő az előírt képesítéssel rendelkező, a kezeléssel megbízott személy kezelheti.
2. A rendelkezésre bocsátott gépet, berendezést, termelőeszközt, szerszámot, egyéb eszközt, munka megkezdése előtt ellenőrizni kell, rendeltetés és előírás szerint kell használni és karbantartani.
3. Gépjárművet csak 18. életévet betöltött, orvosi vizsgálaton erre alkalmasnak minősített, az előírt vizsgán megfelelt és ennek megfelelő vezetői engedéllyel rendelkező dolgozó vezethet.
4. Őrizetlenül hagyott jármű, gép indítókapcsolójában az indítókulcsot benne hagyni tilos!

5. Elektromos szerelési munkát csak a gép feszültségmentesítése után szakember végezhet.
6. A gépek, berendezések napi karbantartását, tisztítását csak áramtalanított gépen szabad elvégezni.
7. Nedves kézzel elektromos készüléket és szerelvényeit megérinteni tilos
8. A gépeken, berendezéseken bármilyen biztonságot csökkentő változást, átalakítást végezni, vagy védőberendezéseket, védőburkolatot kiiktatni tilos.
9. Kézi elektromos szerszámok használatbavétele előtt szemrevételezéssel meg kell győződni arról, hogy a szerszám és a szigetelése sérülésmentes-e.
10. Elektromos kéziszerszámok vezetőkeit úgy kell a munkaterületen vezetni, hogy az a munkavégzés során ne sérüljön, és ne akadályozza a közlekedést.
11. Meghibásodott villamos berendezést, gépet használni vagy üzemben tartani nem szabad. A hibás gépet, berendezést le kell választani a hálózatról, és ki kell akasztani, a „Bekapcsolni tilos” táblát. A hiba kijavításáig a berendezést üzemeltetni vagy bekapcsolni tilos.
12. Üzemelő gépet, berendezést felügyelet nélkül hagyni tilos.
13. A munkaterületeken csak a munkáltató által biztosított szerszámokkal, eszközökkel és berendezésekkel szabad munkát végezni.
14. Az idegen nyelvű feliratokat a gépeken, berendezéseken le kell cserélni magyar nyelvű feliratokra, illetve a nemzetközileg elfogadott egyezményes jelekre.

Kezelési utasítás

1. Minden működő gépet, berendezést a biztonságos üzemeltetés érdekében kezelési és technológiai utasítással kell ellátni.
2. A kezelési és technológiai utasításokat a munkavállalók általa ismert nyelven kell elkészíteni.
3. A gépkezelési utasítás tartalmi követelményei:
  - a gép megnevezése
  - ki kezelheti a gépet, berendezést, milyen képesítés szükséges hozzá
  - indítás előtti teendők
  - indítás módja és feltételei
  - kezelő elemek és általuk kiváltott hatás
  - a gép leállításának módja üzemszerűen, veszély esetén, valamint tartós üzemén kívül helyezés esetén
  - minden olyan tájékoztatás, amelyre rendeltetésszerű használathoz, az üzem közbeni ellenőrzéshez és rendkívüli események bekövetkezésekor a gép kezelőjének szüksége van
  - veszélyforrások felsorolása

- a tevékenység közben kötelezően használandó védőeszközök és azok használata
- 4. A kezelési utasítások elkészítéséért és a naprakész állapotáért az ügyvezető és az üzemvezetők felelősek.
- 5. A kezelési utasítás egy példányát a munkavállaló számára elérhető helyen, a munkaterületen kell tartani.
- 6. A kezelési utasítás elkészítését követően, annak tartalmát ismertetni kell a gépet, berendezést üzemeltető munkavállalóval és az abban leírtak betartását ellenőrizni kell.

Nyílászárók, közlekedési utak

1. Az ablakoknak, tetővilágítóknak és szellőző berendezéseknek talajszintről, kezelőszintről biztonságos módon nyithatónak, zárhatóak, beállíthatóak és rögzíthetőnek kell lenniük. Nyitott állapotban nem lehetnek olyan helyzetben, ami veszélyt jelent a munkavállalókra.
2. Az átlátszó felületű ajtók, kapuk, falak kitörés elleni védelméről, a veszély felismerésére alkalmas, megkülönböztető jelzéséről gondoskodni kell.
3. A lengőajtókat és lengőkapukat átlátszó anyagból kell készíteni, vagy szemmagasságban átlátszó betéttel kell ellátni
4. A kijáratok, vészkijáratok, a kijelölt menekülési utak száma, mérete, elhelyezése és megvilágítása tegye lehetővé a munkahely, veszélyes terület gyors és biztonságos elhagyását.
5. A munkahely padozata és közlekedési útjai feleljenek meg a munkavégzés jellegének és az ebből fakadó tisztítási követelményeknek, a várható legnagyobb igénybevételnek, felületük csúszás-, botlás- és billenésmentes legyen.
6. A közlekedési utak szélessége és szabad magassága, tegye lehetővé a gyalogosok és járművek biztonságos közlekedését, a közlekedési utak melletti biztonságos munkavégzést.
7. Az olyan munka- és tároló helyiségekben, ahol gyalogos- és járműforgalom van, illetőleg rendszeresen anyagot szállítanak, a közlekedési, illetőleg az anyagmozgatási útvonalakat meg kell jelölni, vagy el kell választani egymástól.
8. Az elsődlegesen gépjárműforgalom számára szolgáló kapu közvetlen közelében a gyalogosok számára külön ajtót kell biztosítani, ha a gyalogosok számára nem biztonságos az áthaladás.
9. A közlekedési utakat, lépcsőt, kijáratokat és vészkijáratokat, szabadon kell tartani, eltorlaszolni, leszűkíteni még ideiglenesen sem szabad.
10. A lépcsők csúszásmentességéről gondoskodni kell.

11. Vészkijáratot lezárni csak úgy szabad, hogy vészhelyzetben bárki által nyitható legyen.

Veszélyes anyag

1. Veszélyes anyagot bevételezni, tárolni, kiadni, felhasználni csak biztonsági adatlap és termék egyértelmű azonosíthatósága esetén a címke megléte esetén szabad. Egyértelműen nem azonosítható vegyi anyagot felhasználni nem szabad.
2. Új még nem használt vegyi anyag esetén ismertetni kell a munkavállalóval a felhasználást megelőzően a biztonsági adatlap tartalmát, és ezt dokumentálni kell a munkavédelmi oktatási naplóba.
3. A felhasználás területén a biztonsági adatlap egy példányát el kell helyezni.
4. A biztonsági adatlapon előírt védőeszközt a munkavállaló rendelkezésére kell bocsátani.
5. Vegyi anyagot tartalmazónak kell tekinteni a kiürített göngyöleget mindaddig, amíg mentesítése meg nem történt.
6. A munka, illetve karbantartás során üzemszerűen keletkezett veszélyes hulladékokat össze kell gyűjteni, és az elszállításig úgy kell tárolni, hogy az a környezetére veszélyt ne jelenthessen.
7. A veszélyes anyaggal végzett tevékenységet és annak változásait be kell jelenteni az egészségügyi államigazgatási szervnek.

Létrák, munkaállás használatára vonatkozó előírások

1. A létrát úgy kell felállítani, hogy az a használata alatt stabil legyen.
2. A hordozható létrák lábait tartós, erős, megfelelő méretű, szilárd alapra kell helyezni úgy, hogy a létrafokok vízszintes helyzetben maradjanak.
3. A támasztó, illetve függesztett létrákat – a kötélletrák kivételével – elcsúszás és kilengés ellen biztosítani kell.
4. A kétágú, valamint a fellépővel és korláttal ellátott létrák lábainak szétcsúszását a használat teljes időtartama alatt a lábak alsó részeinek rögzítésével vagy a szétcsúszást megakadályozó elemmel, illetve más egyenértékű megoldással kell megakadályozni.
5. A munkaszintek megközelítését lehetővé tevő létrát úgy kell megválasztani és elhelyezni, hogy az elegendő magasságban nyúljon ki az elérendő munkaszint fölé, és ezzel lehetővé tegye a biztonságos kapaszkodást, kivéve, ha a munkaszintre történő fellépéshez szükséges biztonságot másként valósították meg.
6. A kitolható, az átalakítható és az egymásba illesztett (többtagos) létrát úgy szabad használni, hogy a létraelemek egymáshoz képest ne mozdulhassanak el.

7. A létrát csak úgy lehet használni, hogy a kapaszkodás és a biztonságos állás lehetősége mindenkor biztosított legyen. Amennyiben a létrára teherrel kell felmenni, ez nem korlátozhatja a kapaszkodás lehetőségét.
8. A munkahelyen alkalmazott munkaállás (állvány, pódium, kezelőjárda) kialakítása, elhelyezése, rögzítése feleljen meg a munkavégzés jellegének, a várható igénybevételnek, tegye lehetővé a biztonságos közlekedést, fel- és lejutást.
9. A mozgatható létrákat, állványokat használatuk előtt elmozdulás ellen biztosítani kell.

Fokozottan veszélyes munkafolyamatok, munkaterületek

1. A fokozottan veszélyes munkahelyeket el kell látni a veszélyre utaló figyelmeztető táblákkal, és be kell keríteni.
2. Meg kell tiltani idegen személy – oda be nem osztott – személyek belépését, illetve azok ott tartózkodását. A biztonságos munkavégzés feltételeit technológiai, kezelési utasításban kell rögzíteni.
3. Azokra a gépekre, munkafolyamatokra, berendezésekre, ahol a veszélyforrás fokozott hatóképességű, ott biztosítani kell a fokozott védelem személyi feltételeit (szakmai egészségügyi).
4. Veszélyes munkahelyeken, illetőleg munkafolyamatoknál egyedül munkát végezni tilos!

Veszélyes munkaeszközök

1. A veszélyes munkaeszközöket kizárólag csak annak megbízott kezelője kezelheti, aki rendelkezik megfelelő szakmai, munkavédelmi ismeretekkel, készséggel és jártassággal.
2. Veszélyes munkaeszközök használata esetén a használatával kapcsolatosan tájékoztatni kell a munkavállalót, a munkaeszköz egészséget nem veszélyeztető, és biztonságos használatának követelményeiről, feltételeiről, rendeltetésszerű használat esetén az előrelátható veszélyes, nem veszélyes meghibásodási lehetőségeiről, és a meghibásodás esetén szükséges tennivalókról, a téves kezelés következményeiről.
3. A tájékoztatást a munkavállaló részére az általa értett nyelven, érthetően, ahol szükséges írásban kell megadni, és minden esetben a munkavédelmi oktatási naplóban ennek tényét dokumentálni kell és a munkavállalóval alá kell íratni.
4. Veszélyes technológiát, munkaeszközt annak munkavédelmi üzembe helyezéséig az üzemeltető próba- vagy kísérleti jelleggel legfeljebb 180 nap időtartamra üzemeltetheti.

Képernyő előtti munkavégzés

1. Képernyő előtti munkavégzésnek minősül az a munka mely a munkavállaló napi munkaidejéből legalább négy órában képernyős munkahelyen képernyős eszköz használatát igényli, ideértve a képernyő figyelésével végzett munkát is.
2. A munkafolyamatokat úgy kell megszervezni, hogy a folyamatos képernyő előtti munkavégzést óránként legalább tízperces, össze nem vonható szünetek szakítsák meg, továbbá a képernyő előtti munkavégzés összes ideje nem haladhatja meg a hat órát.
3. A munkáltató köteles kezdeményezni a munkavállaló szem- és látásvizsgálatának elvégzését:
  - a képernyős munkakörben történő foglalkoztatás megkezdése előtt,
  - ezt követően kétévenként,
  - amennyiben olyan látási panasza jelentkezik, amely a képernyős munkával hozható összefüggésbe.
4. Abban az esetben, ha a szemészeti szakvizsgálat eredményeként indokolt a képernyő előtti munkavégzéshez a szemüveg használat illetve a munkavállaló által használt szemüveg vagy kontaktlencse a képernyő előtti munkavégzéshez nem megfelelő akkor a munkáltató a munkavállalót – a külön jogszabályban meghatározott költségtérítési szabályoknak megfelelően – éleslátást biztosító szemüveggel látja el.
5. A munkáltatónak biztosítani kell a munkavállaló, illetve képviselői számára a tájékoztatást, az oktatást és a konzultációt a képernyős munkahelyek kialakítása előtt, és korszerűsítése során.
6. A munkáltatónak rendszeresen ellenőriznie kell a munkakörülményeket és a munkavégzést az ergonómiai hiányosságok megszüntetése érdekében.

Dohányzás, dohányzóhelyek

1. A nem dohányzók védelme érdekében munkahelyek zárt légterű helyiségeiben nem jelölhető ki dohányzóhely.
2. Köznevelési intézményben nyílt légtérben sem jelölhető ki dohányzóhely.
3. A dohányzási korlátozással érintett területeket felirat vagy más egyértelmű jelzés alkalmazásával szembetűnő módon meg kell jelölni.
4. 18. életévét be nem töltött személy nem dohányozhat.

Idegen munkavégzés

1. Idegen munkavégzésnek számít:
  - más gazdálkodó szervezet, személy által a létesítmény területén végzett munka,
  - más gazdálkodó szervezet területén végzett munka,
  - munkavállaló kölcsönbe adása, kölcsönbe vétele,
  - munkaterület kölcsönbe adása, kölcsönbe vétele,
  - társadalmi munka.
2. A munkáltatóknak a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi feltételeket szerződésben kell rögzíteni.
3. A szerződésnek legalább tartalmaznia kell:
  - a szükséges ismeretek biztosításával, az oktatások tartásával,
  - az egyéni védőeszközök, védőfelszerelések biztosításával,
  - a munkaeszközök, munkaterület biztosításával, átadásával, átvételével,
  - felülvizsgálatok végzésével,
  - a munkaterületre való belépéssel,
  - a munkavédelmi előírások, követelmények biztosításával,
  - az egészségügyi feltételekkel és az elsősegélynyújtással,
  - kapcsolatos feladatokat, szabályokat.
4. Olyan munkahelyen, ahol különböző munkáltatók alkalmazásában álló munkavállalókat egyidejűleg foglalkoztatnak, a munkavégzést úgy kell összehangolni, hogy a munkavállalókra és a munkavégzés hatókörében tartózkodókra veszélyt ne jelentsen.

Kockázatértékelés

1. Kockázat: a veszélyhelyzetben a sérülés vagy az egészségkárosodás valószínűségének és súlyosságának együttes hatása.
2. A Munkavédelmi Törvény értelmében a munkáltató köteles minőségileg, szükség esetén mennyiségileg értékelni a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, különös tekintettel az alkalmazott munkaeszközökre, veszélyes anyagokra és keverékekre, a munkavállalókat érő terhelésekre, valamint a munkahelyek kialakítására.
3. A kockázatértékelés során az egészségvédelmi határértékkel szabályozott kóros tényező előfordulása esetén munkahigiénés vizsgálatokkal kell gondoskodni az expozíció mértékének meghatározásáról.
4. A vezetők feladata a munkavállaló tájékoztatása a munkahelyi kockázatok, illetve a kockázat értékelés eredményéről.
5. Az igazgató feladata a kockázatok megelőzése, megszüntetése vagy elfogadható szintre csökkentése.

Munkavédelmi érdekképviselet, egyeztetés

1. A munkáltató az egészséges és biztonságos munkavégzés érdekében köteles a munkavállalókkal, illetve munkavédelmi képviselőkkel tanácskozni, valamint biztosítani részükre a lehetőséget, hogy részt vehessenek az egészségre és biztonságra vonatkozó munkáltatói intézkedés kellő időben történő előzetes megvitatásában.
2. Munkavédelmi képviselő választást kell tartani minden olyan munkáltatónál, ahol a Munka Törvénykönyve hatálya alá tartozó munkavállalók létszáma legalább húsz fő. A választás megtartásának lebonyolítása, a feltételek biztosítása, a munkáltató kötelezettsége.

Belépéssel kapcsolatos tilalmak

1. Azokon a munkahelyeken, ahol a körülmények más dolgozóra vagy látogatóra veszélyesek, a munkaterületre, helyiségbe való belépést, illetve az ott tartózkodást meg kell tiltani.
2. A munkahelyen meg kell határozni azokat a helyiségeket, veszélyességi övezeteket, ahová saját dolgozók, idegenek (külső munkavállalók, ügyfelek, látogatók, vendégek) nem, vagy csak kísérettel léphetnek be.
3. Az egyes munkaterületeken csak az oda beosztott munkavállalók tartózkodhatnak, idegen személyek belépése és tartózkodása csak az adott részleg vezetőjének engedélyével történhet.
4. A tilalmat megfelelő táblával, jól láthatóan jelölni kell. A tilalmat előíró rendelkezések betartásáért az illetékes munkahelyi vezető és a helyiségben dolgozók felelősek.

Erő- és munkagépekre vonatkozó általános rendelkezések

1. Üzem közben az erő- és munkagépkezelő csak az erre a célra kialakított biztonságos kezelőhelyen (ülő- vagy állóhelyen) tartózkodhat.
2. Kapcsolt munkagépek és haladó mozgást végző gépcsoportok között, azok veszélyzónáiban üzem közben tartózkodni tilos.
3. A működésben levő munkagépen a gépkezelőn kívül más személy nem tartózkodhat. A munkagépen, annak – működésén kívüli – szállítása közben senki sem tartózkodhat.
4. Az erő- és munkagépet beindítani csak akkor szabad, ha a védőberendezések védelmi helyzetben vannak.
5. Éles, szűrő, vágó szerszámokat munkahelyen vagy annak közelében kijelölt helyen, rendezetten és elkülönítve kell tárolni.
6. Minden erőgépet el kell látni a használati utasításában felsorolt szerszámokkal és elsősegély-nyújtó felszereléssel.

7. A kezelő minden munkakezdés előtt ellenőrizni köteles az erőgép üzemképes állapotát – a kerekeket, a gumiabroncsokat, továbbá a kormánymű, a fékberendezés, a világítás és a jelzőberendezések működőképességét.
8. A vezetőülés környezetében ne legyenek olyan tárgyak, amelyek az erőgép vezetőjét a szabad kilátásban vagy a vezetésben gátolják. A vezetőfülkében rögzítés nélküli tárgyat, szerszámot szállítani nem szabad.

Vendéglátóipari biztonsági szabályok

1. Munkát végezni csak kipihent, alkohol- és más, a munkavégzés biztonságát károsan befolyásoló szer hatásától mentes állapotban szabad.
2. Ellenőrizni kell a munka megkezdésekor, a munkavégzés ideje alatt, hogy a munkahely és a munkaeszköz, továbbá az alkalmazott technológia kielégíti-e az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzést, továbbá a higiéniai követelményeket.
3. Gép és gépi berendezés belső terébe nyúlni, ott bármilyen munkát végezni csak a hajtómotor kikapcsolása, a forgó-, mozgó alkatrészek leállítása és hálózatról történt leválasztása után szabad.
4. Javítás, karbantartás, illesztés, tisztítás stb. időtartama alatt a gép vagy a gépi berendezés kapcsolójánál a bekapcsolást megtiltó, biztonságosan rögzített feliratot kell helyezni.
5. Gépet, gépalkatrészt tisztítani, karbantartani csak biztonságos kéziszközzel, szerszámmal szabad. A használható eszközöket, szerszámokat a munkáltató állapítja meg.
6. Amennyiben a gép, berendezés üzemeltetése közben kézi segédeszközt kell használni, a kötelezettségre felhívó táblát a gép, vagy gépi berendezés közelében, jól láthatóan ki kell függeszteni.
7. Gépet, gépi berendezést csak az javíthat, akit erre kiképeztek és felhatalmaztak.
8. Edények fedőjét kézi leemeléskor a test felé húzva kell felemelni.
9. Gáz- és olajüzemű berendezéseket begyűjtani csak a berendezés környezete és az égéstermék elvezető csatornák átszellőztetése után szabad megkezdni.
10. Gázcsapot lánggal történő begyűjtéskor csak akkor szabad megnyitni, ha a szükséges gyűjtőeszköz égő állapotban a begyűjtés helyén van.
11. Begyűjtani csak a gázláng várható visszacsapódásának irányától oldalt állva szabad a gázcsapot.
12. Főzőberendezést fűtésre használni tilos!
13. Csak hibátlan felületű tűzhelyet szabad üzemeltetni.

14. Konzervet csak konzervnyitóval szabad felbontani. Gépi működtetésű konzervnyitónál biztosítani kell a konzerv leesés, illetve feldőlés elleni védelmét.
15. Zsiradékot vagy más gyúlékony anyagot a tűzhely felett vagy annak közelében egyik edényből a másikba átönteni tilos!
16. Forró edények megfogásához, sütőberendezések forró lemezeinek és rácsainak elszedéséhez e célra kialakított segédeszközt és fogóruhát kell használni.
17. Forró folyadékot tartalmazó edényről, annak a tűzhelyről való leemelése előtt – a benne lévő étel láthatósága érdekében – a fedőt le kell venni úgy, hogy a kicsapó gőz a munkavállalót ne érje. Ennek érdekében megfelelő segédeszközt kell használni.
18. Forró étellel vagy folyadékkal telt fedetlen edény, vagy üst fölé hajolni vagy felette átnyúlni tilos!
19. Forró anyagot tartalmazó edényt a padlóra helyezni tilos!
20. Ha a tűzhely körül egyidejűleg többen is dolgoznak, munkájukat össze kell hangolni.
21. Ételkészítésre csak jól rögzített fülekkel, illetve nyelekkel ellátott edényeket szabad használni.
22. Főzőedényt és munkaeszközt használatuk után eredeti tároló helyükre vissza kell helyezni.
23. Forró ételt tartalmazó edény kézi szállítása előtt meg kell győződni arról, hogy a szállítási útvonal szabad, csúszásmentes.
24. A dagasztógép csészéjének billentése előtt a gép működését kikapcsolással kell megszüntetni.
25. Fenőacélt ütközőkarikával vagy ütköző felülettel kell ellátni.
26. Bárdot, kést, fenőacélt, illetve más kéziszerszámot csak az erre kijelölt helyen szabad tárolni.
27. Közlekedésnél a kés vagy villa hegyét a föld felé kell tartani. Ezek átadásánál ügyelni kell arra, hogy az átadás a nyél kézbeadásával történjen.
28. Mosogatás előtt meg kell győződni az edények, evőeszközök, üvegáruk épségéről. Mosogatómedence aljára gumi- vagy műanyaglapot kell helyezni, amelyet tisztán kell tartani.
29. Sérült edényeket, tányérokot, üvegárut, evőeszközt használni tilos!

30. A mosogatóban úgy kell az edényeket elhelyezni, hogy azok ne csússzanak és ne dőljenek el. Mosogatóba csak annyi edényt szabad rakni, amely a biztonságos munkavégzést nem befolyásolja.
31. Mosogató és tárolás során üvegpocharakat egymásba helyezni tilos!
32. Késeket, villákat, bárdokat úgy kell a mosogatóba helyezni, hogy hegyük egyirányba álljon és tompa végük legyen a kéz felé. Késeket és egyéb szerszámokat csak külön-külön, egyenként szabad elmosni.
33. Az edények szennyeződését csak e célra gyártott kefe, seprű, vagy gumikaparó segítségével szabad eltávolítani.
34. Mosogatógép vagy mosogató segédgép alkalmazásánál csak a kezelési utasításban rögzítettek szerint szabad elhelyezni a mosogatandó tárgyakat.
35. A tisztító-, fertőtlenítő szereket eredeti csomagolásban, felirattal ellátva, külön helyiségben (fülkében) kell tárolni.
36. Nyílászárók tisztításakor biztosítani kell, hogy a munka elvégzéséhez megfelelő tér álljon rendelkezésre, illetve ajtó-, illetve ablakszárnyak akaratlan becsukódása, illetve kinyílása ellen rögzítve legyen, függetlenül attól, hogy vízszintes vagy függőleges tengelyű.
37. Üvegfelületek tisztítása előtt meg kell győződni arról, hogy repedés nincs-e a tisztítandó felületen.
38. Csak olyan nyílászáró tisztítását szabad megkezdeni, amelyek csuklópántjai és üvegfelülete megfelelően épek.
39. Külső üvegfelület a helyiség belsejéből csak akkor tisztítható, ha az kihajolás nélkül, biztonságosan elérhető.
40. Amennyiben a helyiségből nem lehet az üvegfelületet megtisztítani, akkor a munkát végző személyt munkaövvel kell ellátni, amelyet a helyiség belsejében oly módon kell rögzíteni, hogy az esetleg kizuhanó személy súlyát a rögzítés biztosan viselni tudja és így becsatolt munkaövvel léphet ki a párkányra.
41. Teljes testhevederzet kötélzete nem rögzíthető az ablak keretéhez vagy összekötő elemhez.
42. Ha az ablak, illetve nyílászáró külső felülete nem tisztítható, akkor csak alpintechnikai módszerrel vagy e célra készített berendezésből végezhető el a tisztítás.
43. A nyílászáró tisztítását csak megfelelő kétágú, többcélú-, vagy pódiumlétra, illetve fellépőről szabad végezni. Az előbbieket helyett asztalból, székből, ládából összeállított állványról a munkavégzés tilos!

44. A tisztítási műveletek során használt tisztító palackokból eltávozó permet szembe, légutakba ne kerüljön. E palackokat hőszugárzásnak kitett helyen tárolni tilos!
45. 3 méternél magasabban lévő ablakszerkezetek tisztítását sem támasztó, sem kétágú létráról elvégezni nem szabad, ebben az esetekben a munkavégzést hidraulikus vagy pneumatikus működtetésű emelőplatóval vagy emelőkosárral kell elvégezni.
46. Konyhában, egyéb főzőhelyiségekben a műszakok befejezését követően – szükség esetén a műszak alatt is – takarítani kell.
47. Konyhaiipari gépeket, berendezéseket úgy kell tisztítani, hogy azokon élelmiszerek ne maradjanak.
48. Élelmiszerek készítésére, feldolgozására szolgáló helyiségeket, padozatot, falakat csak engedélyezett tisztítószeres oldattal szabad mosni.
49. A tisztító- és fertőtlenítő szerekkel kezelt berendezésekről a tisztító-, illetve fertőtlenítőszereket bő vízzel le kell mosni.
50. A takarítás során keletkezett hulladék és szemet gyűjtésére zárható, könnyen tisztítható és fertőtleníthető anyagból készült gyűjtőedényt kell használni. Az edényeket kiürítés után tisztítani és fertőtleníteni kell. A szerves és szervesetlen hulladékot elkülönítve kell tárolni.
51. Konyhákban a padozatra kerülő kiömlő folyadékot, zsíros ételmaradékot rögtön el kell távolítani.
52. Konyhák takarításánál meg kell határozni azokat az eszközöket, amelyek felmelegedett állapotuk miatt égési sérülést okozhatnak. A takarítást úgy kell elvégezni, hogy a berendezésekhez csak akkor nyúljunk, ha már kihűltek.
53. Kenyérszeletelőt csak rögzített állapotban szabad használni.
54. A kenyérszeletelő vágókarját kinyitás után biztonságosan meg kell támasztani.
55. Kézi kenyérszeleteléshez fogazott pengéjű kenyérvágókést kell használni.
56. Kenyér-kettévágó gép kezelésénél a kéznek a vágandó áru végén, a védőrács előtt kell elhelyezkedni. A vágókart leengedni csak az áru biztonságos behelyezése után lehet.

X. Munkavédelmi eljárások

Létesítésre vonatkozó előírások

1. Létesítés az a folyamat, amelynek eredményeként új üzem, munkahely jön létre, vagy meglévő felújítása, bővítése, átalakítása, illetve gép, berendezés telepítése történik, függetlenül attól, hogy létrejötte után termelő vagy nem termelő célra használják.
2. A létesítés során a munkavédelmi követelmények érvényre juttatása a létesítésben közreműködők feladata, amelynek teljesítésében együtt kell működniük.
3. A létesítésben közreműködők (tervező, kivitelező) köteles írásban nyilatkozni, hogy a munkahely, létesítmény, technológia, munkaeszköz tervezése, kivitelezése, használatbavétele és üzemeltetése a munkavédelemre vonatkozó szabályokban meghatározott követelményeknek megtartásával történt.
4. A munkahelyek és munkaeszközök kialakítása és telepítése, a munka megszervezése során az ergonómiai szempontokat is figyelembe kell venni.
5. Olyan munkahelyek létesítésénél, ahol mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékos munkavállalót foglalkoztatnak, vagy fogyatékos vendégeket fogadnak a környezetnek illeszkednie kell az emberi test megváltozott tulajdonságaihoz.

Munkavédelmi üzembe helyezés, újraindítás

1. Munkavédelmi üzembe helyezés az a munkavédelmi eljárás, amelynek során az üzemeltető meggyőződik arról, hogy az adott létesítmény, munkahely, technológia, munkaeszköz a munkavédelmi követelményeket kielégíti, és üzemeltetését elrendeli.
2. Veszélyes létesítmény, technológia, munkahely, munkaeszköz csak munkavédelmi üzembe helyezési eljárással vehető használatba.
3. Az üzembe helyezés feltétele a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat, melynek elvégzése munkavédelmi szaktevékenység.
4. Munkahelyet, munkaeszközt üzembe helyezni, használatba venni csak abban az esetben szabad, ha az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit kielégíti, rendelkezik az adott munkaeszközre, termékre, meghatározott megfelelőségi nyilatkozattal, illetve megfelelőségi tanúsítvánnyal, hatósági felügyelet alá tartozó létesítmény, munkahely, munkaeszköz esetén hatósági engedéllyel.
5. A munkáltatónak a veszélyes létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia üzemelését írásban kell elrendelni (munkavédelmi üzembe helyezés).
6. Újraindítás az olyan munkavédelmi szempontból korábban üzembe helyezett munkaeszköz, technológia újbóli üzembe helyezése, amelyet műszaki okból egybefüggően 30 napot meghaladóan nem használtak, vagy amelyen teljes szétszereléssel együtt járó javítási munkafolyamatot végeztek.

7. Az újraindítás feltétele, hogy a veszélyes munkaeszköz, technológia megfeleljen legalább az újraindítást megelőző munkavédelmi üzembe helyezés idején hatályos munkavédelmi előírásoknak.
8. Veszélyes munkaeszközt, technológiát, annak munkavédelmi üzembe helyezéséig az üzemeltető munkáltató próba- vagy kísérleti jelleggel legfeljebb 180 nap időtartamra üzemeltetheti.
9. A munkahelynek, technológiának, munkaeszköznek a munkavédelmi üzembe helyezés időpontjában ki kell elégíteni a hatályos munkavédelmi előírásokat.

Időszakos biztonsági felülvizsgálat

1. A biztonságos műszaki állapot megőrzése érdekében időszakos biztonsági felülvizsgálat alá kell vonni a veszélyes technológiát a veszélyes munkaeszközt, továbbá azt a munkaeszközt, amelynek felülvizsgálatát jogszabály, szabvány vagy a rendeltetésszerű üzemeltetésre, használatra vonatkozó dokumentáció előírja.
2. Az időszakos biztonsági felülvizsgálatot ötvenként el kell végezni, ha jogszabály vagy a munkaeszköz dokumentációja ennél gyakoribb időt nem ír elő.
3. A felülvizsgálat eredményét jegyzőkönyvbe kell rögzíteni, annak egy példányát az üzemeltető rendelkezésre kell bocsátani, és a felülvizsgálatot követő vizsgálatig köteles azt megőrizni.
4. Amennyiben az időszakos biztonsági felülvizsgálat eredményét tartalmazó jegyzőkönyv hiányosságokat tárt fel, akkor a hiányosságok megszüntetésére határidő és felelős megjelölésével kell intézkedni. A hiányosság megszüntetésének tényét dokumentálni kell.
5. Az időszakos felülvizsgálatot csak szakirányú képzettséggel és munkavédelmi szakképzettséggel rendelkező személy vagy akkreditált intézmény végezheti el.

Ellenőrző felülvizsgálat

1. A veszélyesnek nem minősülő munkaeszközöket, - ha azok biztonsága függhet a szerelés körülményeitől - szerelést követően, illetve üzemeltetés megkezdését megelőzően ellenőrző felülvizsgálat alá kell vonni.
2. Az ellenőrző felülvizsgálatot a munkáltató által írásban megbízott, szakmai képesítéssel, tapasztalattal és gyakorlattal rendelkező személy végezheti.
3. Az ellenőrző felülvizsgálat megállapításait és a megtett intézkedéseket jegyzőkönyvben kell rögzíteni.
4. Időszakos ellenőrző felülvizsgálatot kell végezni a munkáltató által meghatározott gyakorisággal de legfeljebb ötvenként.
5. A kisfeszültségű erősáramú villamos berendezés közvetett érintés elleni védelmének ellenőrző felülvizsgálatáról és időszakos ellenőrző felülvizsgálatáról a berendezés

szerelei ellenőrzésének, illetve szabványossági felülvizsgálatának keretében kell gondoskodni.

6. Az ellenőrző felülvizsgálatot az üzemeltetés megkezdését megelőzően, valamint az érintésvédelem bővítése, átalakítása és javítása után a szerelés befejező műveleteként kell elvégezni szabványossági felülvizsgálattal.
7. Az érintésvédelem időszakos ellenőrző felülvizsgálatát legalább a következő gyakorisággal kell elvégezni:
  - áram-védőkapcsolón negyedévente szerelei ellenőrzéssel;
  - kéziszerszámokon és hordozható biztonsági transzformátorokon évenként szerelei ellenőrzéssel;
  - a Kommunális- és Lakóépületek Érintésvédelmi Szabályzatáról szóló 8/1981. (XII. 27.) IpM rendelet alkalmazási körébe tartozó villamos berendezéseken 6 évenként szerelei ellenőrzéssel;
  - egyéb villamos berendezéseken 3 évenként szabványossági felülvizsgálattal.

Munkavédelmi ellenőrzés

1. A munkavédelmi előírások betartásáról, végrehajtásáról az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeinek meglétéről, munkavédelmi ellenőrzésen kell meggyőződni.
2. Az ellenőrzéseknek ki kell terjednie az alábbiakra:
  - az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeire,
  - kéziszerszámok, gépek, berendezések biztonságára,
  - anyagmozgató eszközökre, tárolás módjára,
  - a munkakörnyezet rendjére, tisztaságára,
  - a védőeszközök és védőfelszerelések meglétére és használatára,
  - a dolgozók alkalmasságára, oktatásokra,
  - az időszakos felülvizsgálatok időben történő elvégzésre,
  - az ellenőrzések során feltárt hiányosságokat előírt időpontra megszüntették-e, stb.
3. Az ellenőrzések tapasztalatait írásban kell rögzíteni, s az esetlegesen megállapított hiányosságok megszüntetésére határidő és felelős személy megjelölésével intézkedni kell.

Alkoholszondás ellenőrzés

1. A munkavállalónak csak biztonságos munkavégzésre alkalmas józan, kipihent állapotban szabad munkára jelentkeznie.
2. Az alkoholszondás vizsgálat lehet szűrőpróbaszerű, alkalomszerű és általános.
3. Az alkoholszondás vizsgálatot végzők köre:
  - igazgató
  - vezetők
  - munkavédelmi képviselő

4. Az alkoholszondás ellenőrzést az ittasság vizsgálati naplóban vagy jegyzőkönyvben dokumentálni kell.
5. Ha munkavállaló megtagadja az alkoholszondás vizsgálat elvégzését, vagy pozitív az eredmény akkor munkavégzéstől el kell tiltani, a kiesett időszakra munkabér nem jár.
6. Ha a munkavállaló nem ismeri el az alkoholszondás vizsgálat eredményét, akkor a véralkohol vizsgálat lehetőségét biztosítani kell.
7. A véralkohol vizsgálat díja pozitív eredmény esetén a munkavállalót, negatív eredmény esetén a társaságot terheli.

XI. Munkabalesetek bejelentése, nyilvántartása, kivizsgálása

Munkabaleset

1. Munkabaleset: az a baleset, amely a munkavállalót a szervezett munkavégzés során vagy azzal összefüggésben éri, annak helyétől és időpontjától és a munkavállaló (sérült) közrehatásának mértékétől függetlenül.
2. A munkavégzéssel összefüggésben következik be a baleset, ha a munkavállalót a foglalkozás körében végzett munkához kapcsolódó közlekedés, anyagvételezés, anyagmozgatás, tisztálkodás, szervezett üzemi étkeztetés, foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás és a munkáltató által nyújtott egyéb szolgáltatás stb. igénybevétele során éri.
3. Nem tekinthető munkavégzéssel összefüggésben bekövetkező balesetnek (munkabalesetnek) az a baleset, amely a sérültet a lakásáról (szállásáról) a munkahelyére, illetve a munkahelyéről a lakására (szállására) menet közben éri, kivéve, ha a baleset a munkáltató saját vagy bérelt járművével történt.
4. Súlyos az a munkabaleset (bányászati munkabaleset), amely:
  - a sérült halálát (halálos munkabaleset az a baleset is, amelynek bekövetkezésétől számított egy éven belül a sérült orvosi szakvélemény szerint a balesettel összefüggésben életét veszítette), magzata vagy újszülöttje halálát, önálló életvezetését gátló maradandó károsodását;
  - valamely érzékszerv, érzékelőképesség, illetve a reprodukciós képesség elvesztését vagy jelentős mértékű károsodását okozta;
  - orvosi vélemény szerint életveszélyes sérülést, egészségkárosodást;
  - súlyos csonkulást, hüvelykujj vagy kéz, láb két vagy több ujjá nagyobb részének elvesztését (továbbá ennél súlyosabb esetek);
  - beszélőképesség elvesztését vagy feltűnő eltorzulást, bénulást, illetőleg elmezavart okozott.
5. Üzemi baleset az a baleset, amely a biztosítottat a foglalkozása körében végzett munka közben vagy azzal összefüggésben, illetőleg munkába vagy onnan lakására (szállására) menet közben éri. Üzemi baleset az is, amely a biztosítottat közcélú munka végzése vagy egyes társadalombiztosítási ellátások igénybevétele során éri.
6. Nem üzemi baleset az a baleset, amely:
  - kizárólag a sérült ittassága miatt,
  - munkahelyi feladatokhoz nem tartozó, engedély nélkül végzett munka, engedély nélküli járműhasználat, munkahelyi rendbontás során,
  - a lakásról (szállásról) munkába, illetőleg a munkából lakásra (szállásra) menet közben, indokolatlanul nem a legrövidebb útvonalon közlekedve, vagy az utazás indokolatlan megszakítása során történt.
  - Az, aki sérülését szándékosan okozta, vagy az orvosi segítség igénybevételevel, illetőleg a baleset bejelentésével szándékosan késlekedett, az egészségbiztosítás baleseti ellátásaira nem jogosult.

Munkabalesetek bejelentése, nyilvántartása, kivizsgálása

1. A munkabalesetet és a foglalkozási megbetegedést – ideértve a fokozott expozíciós eseteket – be kell jelenteni, ki kell vizsgálni, és nyilvántartásba kell venni.
2. A sérült, illetőleg a balesetet észlelő személy, köteles a balesetet, a munkát közvetlenül irányító személynek haladéktalanul jelenteni.
3. A súlyos balesetet azonnal jelenteni kell a területileg illetékes munkavédelmi hatóságnak, és az intézmény vezetőjének. A bejelentést 24 órán belül írásban, vagy telefaxon meg kell erősíteni.
4. Az azonnali bejelentésre kötelezett baleset jelentésének a munkabiztonsági és munkaügyi felügyelőség felé a következőket kell tartalmaznia:
  - a bejelentő munkáltató megnevezését és címét,
  - a jelentés időpontját,
  - a jelentést adó nevét, munkahelyét, beosztását és telefonszámát.A sérült(ek):
  - nevét, születési idejét, lakcímét, családi állapotát,
  - beosztását,
  - kiskorú gyermekeinek számát,
  - a munkabaleset minősítését,
  - a munkabaleset rövid leírását,
  - a baleseti helyszín megnevezését,
  - a munkabaleset bekövetkezésének időpontját,
  - a mentés érdekében tett intézkedéseket.
5. Súlyos munkabaleset esetén a munkáltató a munkavédelmi felügyelőség megérkezéséig köteles a baleseti helyszínt a mentést követően balesetkori állapotában megőrizni. Ha a balesetkori állapot megőrzése további súlyos veszélyhelyzetet idézne elő vagy jelentős anyagi kárral járna, akkor a baleseti helyszínről fényképet, videofelvételt vagy egyéb, a munkabaleset kivizsgálását elősegítő dokumentumot kell készíteni.
6. A munkáltatónak minden bejelentett, illetőleg tudomására jutott balesetről meg kell állapítania, hogy munkabalesetnek tekinti-e. Ha nem tekinti munkabalesetnek, akkor erről és a jogorvoslat lehetőségéről tájékoztatni kell a sérültet, halálos baleset esetén a hozzátartozót.
7. Minden munkabalesetet és foglalkozási megbetegedést ki kell vizsgálni, melynek során fel kell tárni a kiváltó és közreható tárgyi, szervezési és személyi okokat, és ennek alapján intézkedéseket kell tenni a munkabaleset és foglalkozási megbetegedések megelőzésére.
8. A munkáltatónak lehetővé kell tenni a munkavédelmi képviselő részvételét a munkabaleset kivizsgálásában.
9. A munkabaleset bekövetkezésétől számított három év után a munkáltató a törvényben foglaltak alapján nem köteles a munkabalesetet bejelenteni, kivizsgálni és nyilvántartásba venni.

10. Az oktatási intézményben, a szakképesítése megszerzéséhez szükséges gyakorlati képzés során bekövetkező, tanulót érintő balesetek munkabalesetnek minősülnek.
11. Ha a munkabaleset tanulót, hallgatót a szakképesítése megszerzéséhez szükséges gyakorlati képzés során nem a nevelési, oktatási intézményben éri, munkáltatón az őt foglalkoztatót kell érteni. Ettől az intézmény és a foglalkoztató szerződésben eltérhet. A foglalkoztató munkáltató minden munkabaleset esetén köteles erről a nevelési, oktatási intézményt értesíteni, és annak a kivizsgálásban való részvételét lehetővé tenni.
12. A munkabalesetokról munkabaleseti jegyzőkönyvet kell kitölteni.
13. A munkáltató köteles a kivizsgálás befejezésekor, de legkésőbb a tárgyhót követő hónap 8. napjáig megküldeni a jegyzőkönyvet
  - a sérültnek, halála esetén hozzátartozójának,
  - a halált, illetve a három napot meghaladó munkaképtelenséget okozó munkabalesetről a munkabaleset helyszíne szerint illetékes munkavédelmi hatóságnak,
  - külföldi kiküldetés, külszolgálat, munkaerő-kölcsönzés esetén a magyarországi székhelyű munkáltató magyar munkavállalójának, a halált, illetve a három napot meghaladó munkaképtelenséget okozó munkabalesetről a munkáltató székhelye szerint illetékes munkavédelmi hatóságnak,
  - az illetékes egészségbiztosítási szakigazgatási szervnek,
14. A munkabaleset vizsgálatának megállapításait olyan részletességgel kell rögzíteni, hogy az így készült dokumentumok alkalmasak legyenek a baleset okainak megállapítására, és a megállapított összefüggések, körülmények tényszerű alátámasztására.
15. A munkabalesetek kivizsgálása, a jegyzőkönyv elkészítése a munkavédelmi szaktevékenységet ellátó feladata.
16. A munkabaleseteket nyilvántartásba kell venni.
17. Az üzemi balesetet a munkáltató köteles kivizsgálni, és a vizsgálat eredményét üzemi baleseti jegyzőkönyvben rögzíteni.
18. A foglalkozási betegségek és a fokozott expozíciós esetek bejelentése a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosának a feladata.

Kárigény

1. A baleset, foglalkozási megbetegedés után a munkáltató kötelessége a munkabalesetből eredően kárt szenvedett munkavállaló, halála esetén hozzátartozója figyelmét felhívni a kárigény bejelentésre.
2. Kárigények fajtái:
  - elmaradt jövedelem,
  - dologi kár,

- költségek,
  - nem vagyoni kár.
3. A munkavállaló egészségkárosodása esetén a munkavállalónak - halála esetén a hozzátartozónak - a felmerült kárérték bizonyítékait csatolni kell a kárigény-bejelentéshez.
  4. A munkavállaló kárigényét a munkáltatónak 15 napon belül a vonatkozó jogszabályok szerint kell elbírálni.
  5. Ha az egyeztetés a sérült számára eredménytelen, akkor a kártérítési igénye érvényesítése érdekében fellebbezéssel a Megyei Munkaügyi Bírósághoz fordulhat keresettel.

XII. Záró rendelkezés

A munkavédelmi szabályzat az Északi Agrárszakképzési Centrum Baross László Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium minden dolgozójára, tanulója, látogatójára és vendégére nézve kötelező érvényű.

A szabályzatban foglaltakat a munkavállalókkal és az érdekképviselői szervezetekkel meg kell ismertetni, egyetértési joguk érvényesítését biztosítani kell.

A munkavédelmi szabályzatban foglalt előírásokat minden dolgozó köteles előzetes felszólítás nélkül megtartani.

Az előírások megszegőivel szemben munkáltatói intézkedés kezdeményezhető.

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet: beutalás munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra
2. számú melléklet: üzembe helyezési jegyzőkönyv
3. számú melléklet: egyéni védőeszköz átadás-átvétel
4. számú melléklet: ittasság vizsgálati napló
5. számú melléklet: ittasság vizsgálati jegyzőkönyv
6. számú melléklet: kárigény bejelentése

1. számú melléklet

.....
A munkáltató megnevezése, cégszerű bélyegzője

BEUTALÁS MUNKAKÖRI ORVOSI ALKALMASSÁGI VIZSGÁLATRA
(A munkáltató tölti ki)

A munkavállaló neve: ..... Szül. .... év ..... hó ..... nap .....

Lakcíme: .....

Munkaköre: ..... TAJ száma: .....

A vizsgálat oka: munkába lépés előtti, munkakör változás előtti, soron kívüli, záróvizsgálat

A munkakör (munkahely) főbb egészségkárosító kockázatai

Kockázat		Munkaidő		Kockázat		Munkaidő	
Jelzése	Megnevezése	Egészében	Egy részében	Jelzése	Megnevezése	Egészében	Egy részében
1.	Kézi anyamozgatás			14.	Porok megnevezése		
1.1	5 kp – 20 kp						
1.2	>20 kp – 50 kp						
1.3	> 50 kp						
2.	Fokozott baleseti veszély (magasban végzett, villamos üzemi, feszültség alatti munka), egyéb:.....			15.	Vegyí anyagok megnevezve:.....		
					.....		
					.....		
					.....		
3.	Kényszertesthelyzet (görnyedés, guggolás)			16.	Járványügyi érdekből kiemelt munkakör		
4.	Ülés			17.	Fertőzésveszély		
5.	Állás			18.	Fokozott pszichés terhelés		
6.	Járás			19.	Képernyő előtti munkavégzés		
7.	Terhelő munkahelyi klíma (meleg, hideg, nedves, változó)			20.	Éjszakai műszakban végzett munka		
8.	Zaj			21.	Pszichoszociális tényezők		
9.	Ionizáló sugárzás			22.	Egyéni védőeszköz általi terhelés		
10.	Nem ionizáló sugárzás			23.	Egyéb:		
11.	Helyileg ható vibráció						
12.	Egésztest vibráció						
13.	Ergonómiai tényezők						

Kelt: ....., ... év ..... hó ..... napján

.....
munkáltató aláírása, hiteles bélyegzője

Munkáltató megnevezése:.....

Beutalás munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra

A munkavállaló neve: ..... Szül. .... év ..... hó ..... nap .....

Lakeím: .....

Munkakör: ..... TAJ száma: .....

Kérem nevezett munkaköri alkalmasságára vonatkozó vélemény közlését.

A vizsgálat oka:

Kelt: .....

P. H.

.....

MUNKAESZKÖZ ÜZEMBEHELYEZÉSÉNEK ELRENDELÉSE

1. A berendezés adatai

- a. megnevezése/típusa
- b. üzemi azonosító:
- c. gyártó/forgalmazó: gyártási száma/éve:
- d. telepítési vagy használati helye:
- e. EK megfelelőség-tanúsításának száma, kiadója:
- f. a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat azonosítója száma:
- g. érintésvédelmi mérés jkv. száma:
- h. 1993. évi XCIII törvény 87. § 11. pontja értelmében a munkaeszközt veszélyes/nem veszélyes* kategóriába sorolom.

2. Munkavédelmi üzembe helyezés

Üzemeltetői szakvélemény:	..... Karbantartási szakterület
Munkavédelmi szakvélemény:	..... Munkavédelmi szakterület
Közreműködők szakvéleménye:**	..... Közreműködő szakterület
Szakértői vélemény* (Pl. fogl.eü. szakorvos, emelőgép szakértő, munkavédelmi képviselő)	
..... ** Szükség szerint	

A felsoroltak figyelembe vételével a munkaeszköz a munkavédelmi üzembe helyezését az Mvt. 21. § (1) bekezdés szerint ..... időponttól

Próba   Végleges*

jelleggel elrendelem.

* Megfelelő részt aláhúzni

....., ...év .....hó .....nap

.....
 Üzembe helyezést elrendelő

Egyéni védőeszköz átadás – átvétel

Munkavállaló neve:..... Munkaköre:.....

Átadott-átvett egyéni védőeszközök:

Egyéni védőeszköz neve	Átadás időpontja	Átvételt igazoló dolgozó aláírása	Visszavétel ideje Visszavevő aláírása	Megjegyzés

A munkavállaló köteles az előírt és rendelkezésére bocsátott egyéni védőfelszerelést:

- rendeltetésének megfelelően használni,
- minden használatba vétel előtt a megfelelőség szempontjából ellenőrizni,
- szükség esetén a cserére vonatkozó igényét közvetlen vezetőjének azonnal bejelenteni,
- az erőszakos rongálódástól megóvni,
- a szükséges napi karbantartásáról, tisztításáról gondoskodni.

A munkavállaló a védőeszköz használatáról nem mondhat le!

A munkavállaló a védőeszközt nem viheti el a munkahelyéről, kivéve, ha a munkáltató engedélyezte annak elvitelét, amennyiben:

- a munkavégzés helye változó, és a munkáltató más módon nem tudja biztosítani a védőeszközt a munkavállaló számára,
- a védőeszköz elvitele közegészségügyi szabályokba nem ütközik.

A munkát az előírt védőeszköz nélkül végezni tilos!

Ha a munkavállaló az egyéni védőeszközt munkavégzés során nem viseli, a munkavégzéstől el kell tiltani. Az eltiltott időre munkabér nem illeti meg.

A munkavállaló rendelkezésére bocsátott védőeszköz használatának elmulasztásából bekövetkezett munkabalesetért a felelősség a dolgozót terheli.

A védőeszköz használatának szándékos mellőzése, rongálása fegyelmi, szabálysértési, bűnvádi eljárást von maga után.

Alulírott aláírással igazolom, hogy a felsorolt egyéni védőeszközöket átvettem, a használatra vonatkozó követelményeket tudomásul vettem.

Az átvételkor tájékoztatást kaptam azon kockázatok jellegéről és mértékéről, amelyekkel szemben a védőeszközök használata megvéd.

Elméleti és gyakorlati oktatást kaptam az egyéni védőeszközök használatáról, viselésének szabályairól és szükségességéről, tárolásáról, karbantartásáról.

.....hely.....év.....hó.....nap

.....
átadó

.....
átvevő

4. számú melléklet

Ittasság vizsgálati napló

Sorsz.	Év, hó, nap	Óra, perc	Név	Aláírás	Eredmény

Ittasság vizsgálati jegyzőkönyv

A vizsgálatot végző neve:..... beosztása:.....

A vizsgálat helye: .....

A vizsgálat ideje:.....év..... hó..... nap..... óra..... perc

A vizsgált dolgozó neve:..... beosztása:.....

A vizsgálat eredménye (az alkoholszonda színeződésének megfelelő ezrelékes mérték):

A vizsgálat során tapasztalt egyéb tünetek:

A vizsgált dolgozó nyilatkozata:*

.....
A vizsgált dolgozó aláírása

Intézkedés:

.....
A vizsgálatot végző aláírása

A tanúk neve, beosztása, aláírása:

.....
.....

*Ha a dolgozó megtagadja a nyilatkozattételt, ezt a tényt is rögzíteni kell.

FELHÍVÁS

kárigény bejelentésére

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény XIII. fejezete alapján

felhívom a figyelmét,

hogy amennyiben a ..... év .....hó .....napján történt munkabalesetéből *
eredően vagy a foglalkozási megbetegedésével * összefüggésben kárt szenvedett, az azzal
kapcsolatos igényét szíveskedjék mielőbb bejelenteni.

A bejelentéshez szükséges nyomtatványt mellékelem.

A kártérítési igénye elbírálásáról a bejelentés kézhezvételétől számított 15 napon belül írásban
értesítem.

Felhívom a figyelmét, hogy a bejelentéssel indokolatlanul ne késlekedjék, mivel a kárigényt
az esedékességtől számított három év elteltével, érvényesíteni nem lehet.

....., ... év ..... hó ..... nap.

.....
kitöltő aláírása

* a megfelelő szöveg aláhúzendó

KÁRIGÉNY BEJELENTÉSE

A ..... év ..... hó ..... napján a .....
elszenvedett munkabalesetemmel *, foglalkozási megbetegedésemmel * összefüggésben
kérem a következő kárait megtérítését:

- a. elmaradt jövedelem /elmaradt munkabér, egyéb jövedelem/,
.....Ft.....
- b. dologi kár /ruházat, felszerelése, tárgy, egyéb dologi kár/,
.....Ft.....
- c. költség /ápolási költségek, feljavított étkeztetés, stb./,
.....Ft.....
- d. nem vagyoni kár.....Ft.

Kérésem indokaiként az alábbiakat adom elő:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Kelt: ....., ... év.....hó.....nap

.....
a dolgozó aláírása

* A megfelelő szöveg aláhúzendó!

A költségek igazolására számlát, a feljavított étkeztetésre pedig orvosi igazolást szíveskedjen
becsatolni.

